

WESTERN ROMAN
LASO

CIJENA 20 d. BROJ 456

POTONULI KANU

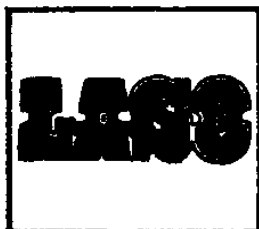

Thomas Jeier

POTONULI KANU

LASO 456

THOMAS JEIER: POTIONULI KANU

Naslov originala: **DAS VERSUNKENE KANU**

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Copyright: Heyne Verlag, München,

posredstvom V.P.A. Zagreb

Prijevod: Sonja Budak

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

SAVJET REDAKCIJE: Josip Adaković, dr Vladimir Anić, Ljudevit Bauer (predsjedavajući), Nenad Brixy, dr Adolf Dragičević, inž. Vesna Gazdag, Igor Golik, Marija Jurela, Borivoj Jurković, Želimir Koščević, Nada Šoljan, Ismet Voljević, Ana Župan-Bender – **GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:** Borivoj Jurković

LASO - izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO Novinsko-izdavačka djelatnost SOUR-a „Vjesnik“ n.solo, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4 – Adresa uredništva: „Laso“, Redakcija „Romani i stripovi“, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost „Vjesnik“ n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n.su-b.o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) „Vjesnikova“ Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 posto. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-633-1216 SOUR „Vjesnik“, Interna banka, s oznakom za „Laso“. Cijena za inozemstvo: DM 180, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00. – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF 74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US\$ 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za „Laso“).

Ekonomika propaganda: „Vjesnik“, Agencija za Marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, -'b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2835/7 – 1973. od 28. XI 1973.

I

Plamen logorskih vatri osvjetljavao je tlo i plesao po začudenim licima ljudi koji su kao začarani promatrali tamni lik na uzvisini. Sakupilo se nekoliko stotina ratnika. Njihova lica, obojena crvenom i crnom bojom, sjala su u odrazu vatre. U pozadini, čučale su u mraku žene i djeca. Zrak je bio topao i ispunjen cvrčanjem cvrčaka.

Lik na uzvisini se pomakao i polagano prošao pokraj dva ispunjena vuka čije su mrtve oči tupo gledale prema dolini. Tada je zastao.

– Ratnici Shawneeja! – zaviče promuklim glasom. – Siouxi, Chippewe, Pottowatomi, Winnebago, Miami, Huroni i

Pawneeji! Počujte Tenskwatawu, koji je posjetio gradove bljedolikih na istoku, koji je plovio njihovim plovećim kućama, koji je obavljao poslove za njih i naučio govoriti njihovim jezikom. Počujte svog proroka, čarobnjaka ujedinjenih plemena. Poslušajte me!

Pobožni se žamor stade širiti redovima ratnika, ali se iznenada prekine kada čarobnjak podiže ruke prema nebu. Zatim započne glasno jadikovati:

– Prošla su dva mjeseca otkad nas je napustio moj brat i vaš poglavica Tecumseh. Pošao je na razgovor plemenima u zemlji močvara. To je dugo vremena. A hrabri sinovi Velikog

duha za to su vrijeme osuđeni na mirovanje. Besspomoćno moraju promatrati kako se blijedoliki sve više približavaju našem svetom gradu. Već čujemo podmuklu tutnjavu njihovih pušcanih cijevi i topova. A naše su sjekire otupjele, strelice se lome i neupotrebive su.

Tenskwatawa spusti ruke promatrajući lica ratnika koji su nepomično sjedili oko vatre. Slušali su pobožno njegove riječi.

— Znam — nastavi — da želite borbu! Htjeli biste na svojim rukama vidjeti krv bijelog čovjeka. Sve više doseljenika prodiere u naše plodne doline, koje bijelci nazivaju Wabash i Chio. Dolaze s kolima i alatom, kopaju zemlju i podižu gradove. U toj bijeloj rijeci mi ćemo se potopiti ne budemo li se branili! Zapamtite moje riječi!

Začuse se povici odobravanja. Nekoliko je ratnika skočilo dižući oružje uvis. Prorok se zadovoljno nasmiješi dajući im znak da se smire.

— Vi ste hrabri ratnici! Već smo predugo čekali. Sjedjeli smo poput žena u svojim kolibama promatrajući kako se naša djeca igraju. Zašto bismo još oklijevali? Zar su hrabri Siouxi zaboravili mahati ratnom sjekirom? Zar smjeli Huroni ne znaju upotrebljavati luk i strijelu? Zar ste vi, ratnici Miamijs, bacili svoje noževe u rijeku?

Tenskwatawine su riječi hrabrile ratnike i pozivale ih na bespoštednu borbu. Njegovo je lice bilo u mraku, pa nitko nije primijetio podrugljiv izraz koji nije bio u skladu s njegovim riječima. Zadovoljno je gledao dolje prema vatri. Znao je da će ga poslušati. Samo njega, a ne i njegovog brata Tecumseha, u čijoj je sjeni bio sve te duge godine. A nije li on, veliki prorok Tenskwatawa, ujedinio svojim čarolijama sva plemena u sveti savez?

Žamor je prestao a stari je poglavica Hurona ustao. Njegova je glava bila obrijana a brončana mu je koža poput pergamenta prekrivala kosti lubanje.

— Dobro govoriš, čarobnjače! — progovori on dubokim i svečanim glasom. — Tvoje riječi zvuče poput onih velikog čovjeka koji je izveo mnoga čuda. Ali sjećam se i onoga što nam je govorio Tecumseh prije no što je krenuo kanuom na jug. Nije li naredio da ga čekamo? Zar ne bismo trebali ostaviti zakopane crvene štapove i ratnu sjekiru dok se on ne vrati iz zemlje močvara?

— A tko ti kaže da Tecumseh još želi rat? — zapita ga prorok. — Nije li on prije četiri mjeseca ubio dvojicu tvojih ratnika samo zato što su htjeli skalpirati dvojicu blijedolikih? Nije li istina da je Tecumseh pomilovao tu dvojicu zaroblje-

nika i naredio da ustrijele tvoja dva ratnika, iako su se Huroni već bili okupili oko kolca.

– Ali...

– Nije li osudio na smrt hrabrog brata Kožnatu usnicu jer taj nije htio izvršiti ono što je tražio od njega?

– Tenskwatawa, nešto si zaboravio, nije li tako?

– Šuti! – zagrmi prorok. – Poslušaj me poglavice jer iz mene govori Gospodar života, otac svih stvari!

Prorok je načinio stanku kako bi svojim riječima dao veće značenje. Predstavljalo je veliku hrabrost napasti na takav način tog, toliko starijeg i mudrijeg poglavicu Hurona. Mogao je zahvaliti samo svom izuzetnom položaju čarobnjaka da ga poglavica nije izazvao na dvoboj. Stari ga je Huron samo tiho prokleo.

Tenskwatawa je ostao u mraku smiješeći se.

– Nije li poglavica Hurona čuo ono što sam vam govorio u mjesecu zrelog žita? – nastavi prorok. – Nije li čuo za čuda koja sam izveo kod plemena u zemlji močvara? Ja sam bio taj koji je Choctawima, Chickasawima, Muskogeejima i dalekim Seminolama pričao o našem savezu. Taj je posao već davno obavljen, a moj brat samo želi dobiti na vremenu. Stoga je i krenuo na taj put.

– Tecumseh želi rat!

– Moj je brat postao slabić. Njegova je ratna sjekira otupjela. Ne želi više borbu. Vjeruje da će s bijelcima moći živjeti u miru.

– Zašto onda skuplja plemena? – zapita poglavica Hurona s nepovjerenjem.

Tenskwatawa pristupi vatri. U njegovu zdravom oku odražavao se plamen. Zlatni kolut u njegovom nosu svjetlucaao je.

– Zar možda znaš što on sada priča našoj braći na jugu?

Stari poglavica Hurona spusti ramena. Nije vjerovao čarobnjaku, ali nije mu se ni želio zamjeriti. Znao je, naime, da bi ga Tenskwatawa mogao prokleti, začarati, ili ga čak i ubiti, a da pri tome ne upotrijebi oružje.

– Tenskwatawa ima pravo! – zaviče mladi Shawnee koje ga su svi poznavali pod imenom Logan. – Tko zna donosi li on plemenima juga rat?! Možda im pokazuje bijelo perje mira...

– Iz Logana govori ludost mladosti! – prekine poglavica mladog ratnika, Shawneeja i ne pogledavši ga. – Nije li sam Tecumseh spremio u svoj kanu crvene štapove i ratnu sjekiru?

– Želimo se boriti! – uzbuđeno zaviče Logan. – Zašto sjedimo ovdje i čekamo?

Stari poglavica pogleda Logana preko vatre.

– I ja se želim boriti → primijeti mirno. – Ali još nismo dovoljno jaki da bismo mogli otjerati duge noževe.

Logan se podrugljivo nasmije.

– Južna nam plemena nisu potrebna za naš rat! – zaviče.

– Bijelci će zadržati kad nas ugledaju. Prestrašit će se i ispustiti svoje vatrene cijevi. Zašto ne bismo istjerali bljedolike iz naše zemlje? Zar nemamo dovoljno ratnika da okončamo s tim bijelim psima?

Riječi mladog ratnika djelovale su na okupljene. Ponovno je zasjalo oružje i začuše se ratni poklici.

– Hoćemo rat! Iskopajmo ratne sjekire! Dosta je čekanja! – vikali su.

Iz kruga Miamijsa začuše se bubnjevi.

Tenskwatawa je bio vrlo zadovoljan. Sve se odvijalo po planu. Potjerat će u bijeg duge noževe. Ratnici svih plemena ležat će mu pred nogama i obožavati ga. Njega, a ne njegovog brata Tecumseha, koji će stići prekasno da slomi moć Tenskwatawe.

– Logan je mlad, ali njegove su riječi pune mudrosti! – primijeti prorok kad se stišala buka. – Kažem vam da trenutak odluke nije daleko. Samo nas još nekoliko sunaca dijeli od dana velike pobjede!

– Jesi li to sanjao? – zapita znatiželjno neki glas.

Tenskwatawa podigne lice prema nebu.

– Gospodar života mi se prikazao! – odvrati čarobnjak. – Dopustio mi je da pogledam u budućnost. A ono što sam ugledao, usrećilo me, braćo moja!

– Što je to bilo, Tenskwatawa? Što je bilo? – zapitki-
vali su sa svih strana.

– Vidio sam bijelce s njihovim dugim noževima. Vidio sam ih kako bježe. Strah se ocrtao na njihovim licima. Trčali su sve dok nisu stigli do velike vode na istoku. Ali njihov je strah bio tako velik da ga ni voda nije mogla ugasiti.

– To si vidio?

– Da, to! I još više!

Nasta pobožna tišina. Sada je sve bilo tako tiho da se moglo čuti zapljuskivanje valova o obalu s druge strane brežuljka.

– A tko nam kaže da imaš pravo? – zapita nakon nekog vremena stari poglavica Hurona.

Čarobnjak ga prijeteći pogleda.

– Usuđuješ se sumnjati u moje riječi? Nisam li potamnio sunce prije mnogo mjeseci? Nisam li ja bio onaj koji je natjerao mrtve vukove na brežuljku da progovore? Zapovijedio sam zmijama da se kreću onako kako sam to želio.

– Nisam to zaboravio, Tenskwatawa!

– A ipak mi ne vjeruješ! Ili se možda ne želiš boriti?

Stari je Huron htio nešto odgovoriti, ali se predomislio i nije kazao ništa.

Tenskwatawa se zadovoljno nasmijao. Pružio je ruku u džep svog kožnatog kaputa i izvukao nekoliko raketa koje je kupio od Engleza. Bila je to bengalska vatra, spirale i druge rakete. Ti čarobni predmeti nisu bili jeftini, pa je morao za njih dati mnogo krzna. Ali sada će se to isplatiti.

— Čujte me, Huroni! — počne ih preklinjati držeći u desnoj ruci rakete. — Poslušajte me, ratnici! Došao je dan odluke. Vrijeme je da razriješimo konopce koji stežu crvene štapove i ratnu sjekiru. To mi je kazao Gospodar života, i otac svih stvari. Sklon vam je, pa će vam stoga poslati znak. Molite mu se, ratnici, pjevajte i plešite! Tada će vam pomoći u borbi.

Jedan od Siouxa započeo je pjevati ratničku pjesmu, a drugi su mu se pridružili. Duskora je glasna pjesma odjekivala dolinom.

Počeo je i ratnički ples. Zemlja je podrhtavala pod nogama mnogih plesača. Njihova su se tijela kretala oko vatre u divljim trzajima. Nekoliko je ljudi podiglo ruke prema nebu moleći se.

Tenskwatawa se povukao u mrak. Njihao je tijelo u ritmu bubnjeva i tiho se molio. A kad su neki od plesača već pali u ekstazu i ples dosega vrhunac, Tenskwatawa shvati da je kucnuo njegov trenutak. Izvukao je iz džepa rakete i bacio ih uz glasan krik u vatru.

Svima je zastao dah pred onim što se sada dogodilo. Rakete poletješe prema nebu ostavlajući za sobom predivan šareni rep, spirale svih boja vrtjele su se iznad njih, grmovi su grmjeli. Sve je blještalo od svjetla. Pucalo je oko njih. Ratnici udruženih plemena zastali su bez daha promatrajući otvorenih usta taj veličanstveni prizor.

— Gospodar života nam govori! — izviknuše pobožno neki iz plemena Shawneeja.

— Wakan Tanka! — začulo se s mjesta na kojemu su stajali Siouxi.

— Tiwana! — zaviknuše Pawneeji.

I tada je sve utihnulo. Tenskwatawa, koji se bio bacio na pod, ustao je i, njišući se, korakom prišao vatri. Njegove su oči sjale.

— Hvala ti, Gospodaru života! — poviče. — Hvala ti što si zbrisao sumnju iz srca mojih ratnika! Sada će krenuti u borbu snažni i hrabri. Sada znaju da im dugi noževi ne mogu nauditi.

Nestalo je napetosti i začuše se uzvici puni divljenja. Pobijeda proroka bila je potpuna. Tenskwatawa je to znao, ali i to mu još nije bilo dovoljno. Predugo je morao čekati na taj trenutak.

— Vjerujete li mi sada? — zapita on ratnike.

Iz tisuću grla vinuo se prema njemu uzvik divljenja. Tenskwata-

tawa, kimne ratnicima, okrene se i počne uspinjati prema svojoj kolibi. Zadovoljno se smijeshio. Bio je zadovoljan samim sobom i cijelim svijétom.

Nije primijetio da ga netko slijedi kroz gusti noćni mrak.

II

Već su danima plovili Missisippijem. Tišina koja je vladala nad rijekom bila je zastrašujuća. Samo ponekad začulo bi se kлокotanje nekog vira ili čapljin krik. Bila je večer i mjesec je obasjavao prljavu vodu. Tanke maglene zavjese širile su se iznad rijeke.

Tecumseh je stajao uspravno u prvom od svojih šest kanua. Bijaše to visok čovjek, sjajnih očiju, koje su toplo sjale, ali su znale i plamtjeti u ljutnji. Njegov skromno ukrašen kaput za lov od ušavljene kože napeo se nad snažnim mišićima njegova tijela. Za pojas je zatakao ratnu sjekiru optočenu srebrom i nož koji je prije mnogo godina kupio od nekog bijelog traperera.

Poglavica pogleda prema obali i pokaže neko mjesto koje su bijelci nazivali Ckicksawa Bluff. Strme stijene uzdizale su se prema nebu bacajući tamne sjene na rijeku, koja je tekla polagano pod njima. Ispod tih stijena zemlja se blago spuštala prema vodi. Grane tužnih vrba, visile su nad rijekom.

— Tamo ćemo prenoćiti — tiho reče Tecumseh.

Njegovi ratnici gurnuše vesla u blatnjavu vodu i usmjeriše čamce prema obali. Izvukoše ih na plicinu. Neka je noćna ptica zakreštalala i odletjela.

— Kako je ovdje mirno — primijeti Dabrova glava kad su izvukli čamce na travu.

Tecumseh ga samo pogleda a zatim ponovno počne promatrati rijeku, koja je ovdje bila široka više od kilometra. Druga je obala ležala sakrivena u magli.

— Dabrova glava govori mudro — reče tihim glasom ne želeći pomutiti noćnu tišinu. — I moje oči uživaju u ljepoti ove zemlje, u zelenilu lišća na drveću, u divnim pticama i šarenom cvijeću.

Zastao je uživajući u svježem povjetarcu koji je dolazio s rijeke. Načas je zaklopio oči. Kad ih je ponovno otvorio, nestalo je njegova blagog pogleda, a u očima je sada nešto ljutito zasvjetlucalo.

— Moje me srce boli kad se sjetim bljedolikih koji će upasti u ovu zemlju mutne vode i opustošiti je.

— Spriječit ćemo to! — poviše Dabrova glava.

Tecumseh ga ponosno pogleda. I Dabrova glava bio je jedan od tridesetak njegovih pratilaca. Svi su oni pripadali družbi pasa i bili njegovi najvjerniji pristaše. U družbu su

primali samo najhrabrije i najodvažnije ratnike, a Tecumseh je već mnogo godina bio njihov voda.

— Imaš pravo, brate! — odvratiti poglavica. — Proći će još samo nekoliko mjeseci pa ćemo bljedolike istjerati iz zemlje crvenog čovjeka. Zveket dugih noževa i pucnjava iz vatrenih cijevi neće više prekidati tišinu divljine. Za to vam jamčim ja, poglavica ujedinjenih plemena, a sa mnom i moj brat Tenskwatawa, prorok!

Tecumseh položi Dabrovoj glavi ruku na rame, a kad se ovaj nasmiješio, krenuše zajedno prema vatri, koju su u međuvremenu zapalili drugi ratnici. Nad plamenom pekla su se dva srneća buta, preostala od jučerašnjeg ulova.

Podigavši noge, Tecumseh je sjeo na zemlju i dohvatio komad mesa koji mu je pružio mladi Indijanac. Zadovoljno opazi da nema četvorice njegovih ratnika. Oni su krenuli na stražu a da im to nije morao narediti. Uz to su pretraživali okolicu da ih kakav neprijatelj ne iznenadi.

— Je li još daleko od sela Muskogeeja? — zapita neki ratnik žvačući poveći zalogaj srnetine.

Tecumseh odmahne. Poput svih Indijanaca dobro je poznao cijelo područje, a prisjećao se i svega što mu je brat nacrtao na pijesku.

— Naše se putovanje bliži kraju — odgovori on ratniku. — Još toliko dana koliko imam prstiju na ruci pa ćemo stići do zemlje moje majke.

Pogled mu je postao ozbiljan kad se prisjetio majke. Pripadala je plemenu Muskogeeja. Još se točno sjećao onoga dana kad je krenula s njim na očev grob. Oca su mu ubili bijelci kad je Tecumsehu bilo sedam godina.

»Život ide dalje. Uskoro ćeš postati hrabar ratnik«, govorila mu je majka.

Ono što je majka prorokla, to se i dogodilo. Postao je hrabar ratnik kojeg su već u mladosti proslavila junačka djela. Ubrzo su ga primili u družbu pasa. Pod zapovjedništvom Male kornjače sudjelovao je u velikim bitkama što su kobno završile za generala i St. Clairea. Proživio je, doduše, i gorke trenutke poraza nakon bitke kod vodopada Timber. Saveznici Shawneeja su ga poštovali, a neprijatelji bi zadrhtali pri spominjanju njegova imena. Upravo tako kako je njegova majka bila prorokla na očevu grobu.

— Misliš li na prošlost? — zapita ga Dabrova glava.

Tecumseh se trgne. Pojeo je posljednji zalogaj mesa, napunio lulu i pripalio je. Tek je tada odgovorio.

— Da, brate moj! Mislim na velike pobjede nad bljedolikima pod zapovjedništvom Mit-

schikinikwe i srce mi je puno radosti. Ali sjetih se i poraza u dolini oborenih stabala i moje srce uzdiše od bola.

Dabrova glava pogleda lice poglavice obasjano odsjajem vatre. Sada je djelovalo mnogo mekše i privlačnije negoli inače. Jesu li ga, možda, izgledile misli?

– I moje srce krvari pri sjećanju na onaj dan kad nas je uništio general imenom Wayne. Ali zatim začujem glas našeg poglavice koji nam žarkim riječima priča o budućnosti i našim velikim pobjedama nad dugim noževima... Tada zaboravljam na prošlost i radujem se budućnosti!

– Tvoj jezik govori istinu! – primijeti Tecumseh. – Govorimo, dakle, o budućnosti!

Poglavica je povukao dim iz lule. Volio je to vrijeme nakon jela, kada je zrak bio ispunjen mirisom duhana a ljudi pričali o svojim djelima i snovima.

– Kada će se to dogoditi? – zapita neki mladi ratnik. – Kada ćemo pobijediti bijelce?

Tecumseh se nasmiješi.

– Srce mladog ratnika puno je nestrpljenja – primijeti. – Ali neće više dugo čekati! Kad braću moje majke pridobijem za našu stvar, vratit ćemo se u grad proroka i razvezati konopce koji povezuju ratnu sjekiru i crvene štapove.

– Čuva li Tenskwatawa dobro taj zavežljaj?

Poglavica kimne.

– Zna koliko je to važno za nas. Taj se zavežljaj nije mogao naći u sigurnijim rukama. Moj brat nikada ne bi doveo u opasnost uspjeh našeg saveza lakomislenim činom.

Tecumseh pogleda u vatru a njegove misli odlutaše do proroka, negova brata, koji je u svetom gradu molio za uspjeh njihova plana. Vjerovao je da mu je potpuno odan. Tecumseh nije znao za ljubomoru svog brata, niti je naslućivao užasnu izdaju koju je taj namjeravao počinuti. A da mu je to netko i rekao – ili izrazio sumnju u njegova brata – odmah bi ga ubio. Njegovo je povjerenje u Tenskwatawu bilo nepokolebljivo. Iskreno je volio krv svoje krvi.

Tada se sjeti svog sina Pugeshashenwe. Bio je u najboljim momačkim godinama i pripremao se da takoder postane velik i hrabar ratnik. Tecumseh je jedva uspio da ga nagovori da ostane kod kuće i ne krene s njime na jug. Nasmiješio se sjetivši se toga.

Iznenada začu neki šum i njegovo se lice uozbilji. Naglom kretnjom ruke zapovjedi svojim ratnicima da se smire.

Tecumseh zadrži dah. Znao je da u mraku nešto vreba, iako se onaj šum više nije ponovio. Opasnost je osjećao instinktivno, gotovo tjelesno. Poput svih ljudi koji su živjeli u divljini, i on je razvio šesto osjetilo, koje ga još nikada nije iz-

dalo i već mu je više puta spasilo život.

— Što je to? — prošapće Dabrova glava.

Poglavica mu nije odgovorio. Čvrsto je obuhvatio držak noža i odšuljao se nečujno u mrak, dalje od odsjaja vatre. Svakog je trenutka očekivao smrtonosni metak nekog bljedolikog trapera ili pak strijelu izdajničkog crvenog brata.

Zastao je smirivši se. Ne, u blizini sigurno nije bilo nikoga. Njegovi bi stražari opazili svakog tko bi se približio i upozorili ga zovom sove. Nitko nije mogao proći neopaženo pokraj njegovih ratnika, pa ni u mrkloj noći. Tecumseh se odšulja dalje. Ali nije dopustio da ga prevari mir. Šum vjetra u krošnjama drveća nije ga mogao zavarati, kao ni udaranje valova o obalu. Sve to kao da je željelo odvratiti njegovu pažnju.

Iznenada začuje ponovno onaj isti šum. Tiho pucketanje grane u krošnjama drveća iznad sebe. Tecumseh pažljivo oslušne. Polagano je podigao glavu.

— Nila ni tha'mthka! — izleti mu primijetivši dvije svijetle točke i obrise velikog gorskog lava u mraku.

Gorski lav bijaše spreman na skok. To je životinja njegovog totema! Nitko tko je u grbu nosio tu životinju nije je smio ubiti.

Tecumseh spusti ruku s nožem. Sada je pumi bio izručen na milost i nemilost.

— Što sam učinio? — zapita tiho. — Zar me Gospodar života želi kazniti zbog nečega?

Puma iskesi zube.

— Nisam li postupao po tvojoj volji kad sam preko močvarne vode krenuo prema jugu? Zar nemam pravo kad želim braću moje majke predobiti za naš savez? Reci mi, Oče, pa ću rado umrijeti od tvoje ruke!

Puma opet pokaže zube. Tecumseh začu iza sebe Dabrovu glavu i druge ratnike. Prestrašeno su zastali primijetivši životinju.

Tecumseh zatvori oči.

— Ne ostavljaj me dulje u neizvjesnosti, Gospodaru života! Poslao si mi životinju mog totema i ja sam spreman da primim užasnu vijest.

Puma krene nekoliko koraka naprijed. Blijeda svjetlost mjeseca prodirala je kroz granje i obasjavala svilenkastu dlaku životinje. Tecumseh začu, i dalje sklopljenih očiju, da je puma tiho zarežala.

Sada se sprema na skok, pomisli poglavica sa strahom u srcu. Gospodar života želi da umrem, a ja se neću pobuniti protiv svoje sudbine.

Čekao je šuteći. Ponovno prigušeno rezanje, a zatim pucketanje grana. Shawnee oklijevajući otvori oči. Puma se odšulja, skoči na susjedno drvo i

nesta u noćnom mraku. Poglavica pogleda za životinjom ne vjerujući svojim očima. Nije me htio ubiti, pomisli začudeno.

Dabrova glava i drugi ratnici pojaviše se iza grmlja, gdje su potražili zaštitu. Njihova su lica bila oznojena.

— To je bilo upozorenje! — procijedi Dabrova glava.

Tecumseh kimne.

— Da, tako je, brate moj! Nešto strašno će se dogoditi...

Ratnici su se počeli polagano vraćati prema vatri, utonuli u duboke misli.

Tecumseh je pred sobom video užasne slike. Meci bljedolikih izrešetal su njegova sina Pugeshashenwu. Njegova ljubljena žena bježala je pred divljim šumskim životinjama. Neki je zao čar začarao njegovog brata...

— Tenskwatawa... — izleti Dabrovoj glavi.

Tecumseh i drugi ratnici pogledaše ga s nevjericom.

— Tenskwatawa! — ponovi Dabrova glava.

— Možda su blijedoliki napali na sveti grad?

Poglavica odmahne.

— Nemoguće!

— Ili Tenskwatawa nije htio dulje čekati i...

— Nemoguće!

Dabrova glava zašuti. Poglavica je imao pravo. Prorok bi svojim čarolijama sigurno zaštitio sveti grad i ništa se nije moglo dogoditi. Osim toga, i

general kojega su zvali Harrison izjavio je da sada neće započeti rat. Ne, to je moralo biti nešto drugo.

Tecumseh pogleda u vatru koja se počela gasiti, zatim krene prema svom ležaju.

— A sada, spavajte! — naredi ratnicima. — Krenut ćemo čim sunce izide. Nećemo dopustiti da nas braća moje majke dulje čekaju!

III

Pugeshashenwa osjeti nelagodu dok je pratio čarobnjaka. Oštro bi ga kaznili kad bi ga otkrili. Možda bi ga ratnici čak privezali uz kolac. Ili bi ga čarobnjak prokleo. To ne bi mogla promijeniti ni činjenica da mu je bilo tek četrnaest godina i da je bio sin velikog poglavice Tecumseha.

Ali Pugeshashenwa je počeo sumnjati i to odmah pošto je njegov otac krenuo na jug. Prorok je počeo sve žešće napadati svoga brata i nije mnogo manjkalo da ga prokune. Mlađić nije mogao povjerovati da bi Gospodar života to mogao odobravati. Pa čak ni nakon onog vatrometa!

Zašto njegov otac više ne bi htio rat? Zar mu nije još dan prije svog odlaska govorio o velikoj pobjedi ujedinjenih plemena? Nije li u svom šatoru pričao obitelji da su sve pripreme za taj rat već obavljene? Morao je još samo preni-

jeti poruku plemenima u zemlji močvara prije no što bljedomlikima zada konačni udarac.

Pugeshashenwa zastane. Srce mu je glasno udaralo u grudima a strah mu je stegao grlo. Kao začaran promatrao je mračni lik proroka koji je sada oklijevajući zastao pred svojom kolibom. Da li ga je Tenskwatawa primijetio? Mladić je zadrhtao pri toj pomisli. Rukama mokrim od znoja čekao je dok čarobnjak nestane u svojoj kolibi.

Napokon je Tenskwatawa odmakao zavjesu pred ulazom. Sjaj vatre prodro je iz unutrašnjosti osvjetljavajući pletene zidove. Pugeshashenwa odahne. U posljednji je trenutak izbjegao opasnost.

Oprezno se počeo šuljati dalje. Iz kolibe se čulo mrmljanje i mladić ubrza korake. Možda Tenskwatawa razgovara s Gospodarom života. Sigurno govori istinu kad se moli sâm.

Pugeshashenwa odmakne lišće grma koji mu se isprijedio na putu. Istog trenutka pred njim iskrsne neka tamna sjena. Teškom mu je mukom uspjelo zatomiti krik straha i iznenađenja.

Kad se oporavio od straha, primijetio je pred sobom lice mlade djevojke. Njezine su ga oči užasnuto promatrale. I djevojka se očigledno jako prestrašila.

— Jutarnje rumenilo! — prošapće iznenađeno.

— Pugeshashenwa! — usklikne ona.

Ona odahne a lice joj se opusti i mladić primijeti u svjetlosti plamena kako se u njezinim očima pojavio topli sjaj.

— Što radiš ovdje? zapita je tiho.

Pogledala je prestrašeno prema vrhu brijega.

— Tenskwatawa... čarobnjak... — jedva izgovori. — Rekao nam je da tvoj otac laže! Rekao je mnogo toga ružnoga o našem poglavici.

— I ti si posumnjala u njega? Kimnula je odlučno.

— Ne vjerujem u ono što je rekao o Tecumsehu. Tvoj otac nikada ne bi prevario plemena. Veliki je poglavica, a veliki pogavice uvijek govore istinu.

Mladić joj se nasmiješio. Uronio je pogled u njezine oči, u kojima se čovjek mogao izgubiti koliko su bile duboke. Promatrao je njezino blago lice s istaknutim jabučicama, na trenutak je zaboravio čarobnjaka i razlog zbog kojega se šuljao za njim kroz noć.

— Već sam te često vidio — reče tiho. — Potajice sam te promatrao kad si sa ženama prolazila kroz šumu i brala plodove.

Položila je svoju ruku na njegovu.

— I ja sam tebe često promatrala kad bi izjahao s drugim mladićima. Ja... — oklijevala je

trenutak, pa nastavila: — čak sam ti i ime dala... Mali ratnik...

Zbunio se. Bio je nesiguran pred tom djevojkom. Nije znao kamo bi pogledao i što bi kazao, i ta ga iznenadna bespomoćnost zbuni.

— Lijepo ime. Svida mi se.

Djevojka je sjala od sreće.

— To me raduje. Pomislila sam da...

Ukočili su se. Prekrila ih je neka tamna sjena, a kad su polagano podigli glave, primijetili su da ih promatra čarobnjak. Ubit će nas, pomisli dječak.

Ali Tenskwatawa je došao bez oružja.

— Što radite ovdje? — zapita ih.

Pugeshashenwa i Jutarnje rumenilo pogledaše se užasnuto. Što bi mu odgovorili? Da su brali plodove i travke i pri tome se izgubili? Čarobnjak im to sigurno ne bi vjerovao.

— Mi... pa... mi... — promuća dječak.

— Razumijem — reče čarobnjak blagim glasom kad je opazio da se drže za ruke. Namignuo je svojim zdravim okom. — Htjeli ste biti sami, nije li tako?

Dječak ga pogleda, a zatim brzo kimne.

— Da... da, to je točno!

— Znam bolje mjesto za vas dvoje. Tamo dalje, pokraj ruba šume nalazi se napušteni vigvam. Tamo vas nitko neće čuti.

Momak i djevojka polagano su ustali.

— Hvala, Tenskwatawa! Ti si veliki čarobnjak!

Smiješak pun samozadovoljstva pojavi se na čarobnjakovu licu.

— Znam, djeco moja, znam!

Otrčali su, a promukli smijeh čarobnjaka ih je pratio.

Zastali su kad su bili sigurni da ih prorok više ne može vidjeti. Sada su bili podalje od logora pa je do njih dopirao samo tihi zvuk ratničke pjesme.

— Ne volim ga — dršćući reče djevojka.

— Ni ja! Želi prevariti mog oca jer hoće za sebe steći svu pobjedničku slavu. Siguran sam u to! Ali bez južnih plemena nismo dovoljno jaki za borbu protiv dugih noževa.

— Je li to kazao tvoj otac?

— Da!

— Tada je to sigurno točno.

Dječak joj položi ruku oko ramena. — Moj otac to zna. On je veliki ratnik!

Zajedno krenuše prema logoru, gdje su pokraj vatre ratnici izvodili svoj ples.

— Što da radimo? — zapita dječak i dalje hodajući.

— Mogao bi razgovarati s ratnicima i pričati im o svom ocu. Možda bi ih mogao uvjeriti u to da...

— Nikada! Ratnici ne bi slušali dječaka.

— Tada bi mogao...

Djevojka promisli. Napokon joj se pružila prilika za razgovor s Malim ratnikom. Bude li mu dala dobar savjet, zacijelo će je zavoljeti.

— Mogao bi poći do Tenskwa-tawe.

Dječak je začuđeno pogleda.

— Da podem... — započne prestrašeno. — Da ga posjetim u njegovom vigvamu? Ne misliš to valjda ozbilno! — zgrozi se dječak. — Naredit će svojim vukovima da me rastrgaju.

— Vukovi su mrtvi!

— Već ih je često oživio. Kroz njih je govorio ratnicima. Ja... ja...

Pugeshashenwa je očajnički tražio riječi. Plašio se toga da pode čarobnjaku, ali pred djevojkom nije htio priznati taj svoj strah. Uostalom, ona je odabrala ime za njega, a on ga se morao pokazati dostojnim.

— Dobro, poći ću!

Djevojka se nasmiješila.

— Znala sam — reče. — Ti si hrabar ratnik!

Htio je kazati još nešto, ali se predomislio i nestao u mraku. Kad je stigao do čarobnjakova vigvama, ponovno ga obuzme strah. Znoj ga je cijelog oblio.

— Veliki čarobnjače! — zaviče nakon nekog vremena promuklim glasom. — To sam ja, Pugeshashenwa, sin Tecumseha!

— Udi!

Dječak nesigurno ude u vigvam.

Mala je vatra gorjela usred nastambe bacajući sjene po zidovima i krznu rasprostrtom po zemljanom podu. Prorok je sjedio na ležaju od lišća gledajući nepomično pred se. Njegov je svileni turban s perjem ležao pokraj njega. Nakon nekog vremena podigne pogled.

— Budi pozdravljen! — reče ljubaznim glasom.

Pugeshashenwu začudi ta nježnost i zapita se nije li se prevario u njemu.

— Što te dovodi ovamo?

Mladić se zbuni. Tenskwa-tawa je bio vrlo ljubazan prema njemu i u njegovu zdravom oku nije mogao primijetiti ni najmanji trag neprijateljskih osjećaja. Možda se doista prevario u njemu. Možda mu se sve to samo pričinilo i...

— Dakle?

— Ja... zapravo, to i nije ništa važno... samo sam pomislio... pomislio sam...

— Što si to pomislio?

Dječak skupi svu svoju hrabrost. Kao ratnik morao je smrti gledati u oči. Nije se mogao vratiti Jutarnjem rumenilu neobavljena posla.

— Čuo sam tvoj govor.

Bore na prorokovu čelu nestale su.

— Svidao ti se, zar ne? — nasmiješi se. — Znam da je to bio dobar govor. Ali moraš se zahvaliti Gospodaru života, jer je on progovorio kroz mene.

Pugeshashenwa spusti pogled.

– Rekao si da je moj otac krenuo na putovanje samo zato da bi dobio na vremenu, jer se ne želi boriti protiv bljedolikih...

– To je na žalost istina – odgovori Tenskwatawa. – To je kazao Gospodar života i otac svih stvari.

Dječaku navre krv u lice.

– To je laž! – uzvikne.

Istog trenutka nestalo je sve ljubaznosti s čarobnjakova lica. Dohvatio je desnicom nož i skočio s ležaja.

– Kako se usuduješ? – za-
više. – Zar možda sumnjaš u riječi Velikog duha?

Dječak se povukao nekoliko koraka. Njegove su oči sjale od srdžbe. Znao je da će ga pro-
rok ubiti, ali nije mogao zadržati riječi.

– Znam da će se moj otac boriti za svoj narod! On nije kukavica!

Tada ga svlada strah i on jed-
nim velikim skokom izleti iz kolibe. Prorokov nož proleti kroz zrak i zabode se u neku gredu.

Pugeshashenwa se nije ni okrenuo. Trčao je iz sve snage u želji da spasi život. Spustio se niz brežuljak tražeći zaklon u tmini šume. Grane su ga šibale po licu ostavljajući krvave ogrebotine. Spotakao se i pao. Ponovno se uspravio i trčao dalje. Iza sebe začu pucketanje grana. Neću uspjeti, pomisli dječak, kojega je napustila sva nada. Neću uspjeti!

Tada se spotakao preko nekog korijena i obavio ga je mrak.

IV

– Dobro mjesto za logor – izjavi Dabrova glava kad su stigli do neke čistine.

Tecumseh je spuštene glave hodao iza svog prijatelja i sada je podigao pogled a s njegova su čela nestale bore. Pred njim je ležalo široko, plodno polje. Čak je u ovo godišnje doba bilo prekriveno šarenim cvijećem. Blagi miris cvijeća miješao se sa snažnim mirisom cedara i jela. Zujanje bezbrojnih mušica ispunjavalo je zrak.

– Moj brat ima pravo – potvrdi Tecumseh. – Još ćemo se jednom odmoriti prije no što posjetimo braću moje majke u njihovim selima. Sakupite drva za vatru.

Nekoliko se ratnika udaljilo skupljajući grane na rubu šume. Drugi su vadili hranu i gradili ognjište od kamenja i granja.

Tecumseh je sjeo u društvu Dabrove glave na truli, mahovitom obrasli panj koji je ležao nedalko od potoka u travi. Počeli su puniti lule i pripaljavati ih.

Prošla su dva tjedna otkad je Tecumseh sa svojim ratnicima krenuo kanuima na put. Mjesec padajućeg lišća, koji su bijeli ljudi nazivali listopad, bio je pri kraju. Na dalekom sje-

veru već su puhali prvi ledeni vjetrovi. Ali ovdje na jugu bilo je još toplo i sparno. Tecumseh i njegovi Shawneeji nisu skinuli svoje kapute samo zato da ih ne bi grizli komarci.

Poglavica nije zaboravio susret sa životinjom koja je bila njegov totem. Često je noću ležao budan a sjajne oči pume pojavile bi se ponovno pred njegovim očima. Tada bi puma zauriala, a Tecumseh bi stisnuo zube da ne krikne glasno. Nije se plašio nikoga i ničega; niti jedan od njegovih ratnika nije nikada vidio da bi on pred nečim pobjegao. Ali sjećanje na pumu ponovno mu natjera znoj straha na čelo. Dogodit će se nešto užasno. U to je bio siguran. Inače se gorski lav ne bi pokazao pred njim.

Poglavica se ipak nije vratio. Selo Muskogeeja bilo je udaljeno od njih još samo sat hoda, a on je već poslao glasnike onamo da najave njegov dolazak. Bilo bi nerazumno i opasno odgoditi posjet Muskogeejima, jer ih je morao na svaki način pridobiti za njihov savez ako nije želio dovesti u opasnost pobjedu ujedinjenih plemena.

— Srce mog brata je tužno — prekine Dabrova glava poglavice misli. — Zar čezneš za svojom ljubljenom domovinom?

Tecumseh odmahne.

— Moje srce nije tužno — odvraća. — Ali ispunjeno je brigom o ishodu našeg pothvata.

— Snaga tvojih riječi uvjerit će i Muskogeeje.

— Ne znam — odgovori poglavica. — A nisam više siguran ni u to hoće li se naš savez uspjeti oduprijeti olujama sudbine.

Dabrova glava začudeno ga pogleda.

— Nikada nisi sumnjao u to. Gospodar života te podržavao u tvojoj vjeri i nikada ti nije dopuštao da se kolebaš... Što se to dogodilo s tobom?

Tecumseh je pogledom slijedio dim koji je izlazio iz glave njegove lule.

— Gospodar života poslao mi je gorskog lava koji me trebao upozoriti.

Daborava glava izvadi lulu iz usta.

— Misliš?... Nikada! To Veliki duh sigurno nije mislio. On je s nama i želi da otjeramo bljedolike iz naše zemlje.

Tecumseh je upravo želio nešto odgovoriti kad začu povike svojih ratnika. Ustao je. Sjena je prošla njegovim licem kad je na rubu šume opazio nekoliko stotina oboružanih Muskogeeja. Stajali su tamo promatrajući prijeteci Tecumseha i njegove Shawneeje.

— Što to znači? — šapne Dabrova glava.

Tecumseh nije odgovorio. On je u mislima bio daleko, pokraj obale blatne vode, gdje je sreo gorskog lava Velikog duha. Da li je kucnuo taj trenutak? Da li će Gospodar života napokon

otkriti svoju užasnu tajnu? Ili mu se samo pričinilo da ih Muskogeeji promatraju prijetećim pogledima.

– Tecumseh, što to znači? – ponovno se javi Dabrova glava.

Poglavica čvrsto stisne usne.

– Ne znam, prijatelju – reče. – Ali muče me neke kobne slutnje...

– Misliš li...

– To su braća moje majke! Ali ne vidim u njihovim licima radost i dobrodošlicu.

Tecumseh pride Muskogeejima. Kad im se približio na stotinu koraka, zastao je i podigao desnu ruku. Jedan od Muskogeeja mu pride.

– Pozdravljam hrabrog ratnika Muskogeeja i donosim mu pozdrave ujedinjenih plemena! – reče Tecumseh.

Muskogee se podrugljivo nasmije. Bio je to visok, mlad čovjek. Djelovao je poput pravog bogataša u svojoj šarenoj svilenoj odjeći i cilindru s nojevim perjem. Grudi su mu krásile zlatne kopče.

– Zar ne znaš tko stoji pred tobom, Shawnee? – zapita ga izazovnim glasom. – Ja sam McIntosh, jedan od velikih poglavica našeg naroda. Poglavica, Shawnee...

Tecumseh osjeti da Muskogee želi zapodjenuti svadu, ali je ipak ostao miran.

Pokazao je na ljude u pozadini.

– Dio mojih ratnika! – odgovori McIntosh ponosno. Stajao je mirno pred Tecumsehom kao da nije obraćao pažnju na njega. – Imam toliko ratnika koliko ima lišća na drveću...

Shawnee je ostao miran. Ako je već trebalo doći do svađe, tada je on nije želio započeti. Možda će mu uspjeti razuvjeriti Muskogeeja mirnim riječima.

– Rado bih govorio tvojim ratnicima – prijazno reče Tecumseh. – Prešao sam dug put kako bih hrabrim Muskogeejima prenio poruku Velikog duha.

McIntosh pokaza prema sjeveru.

– Želiš nam pričati o svetom gradu svog brata i savezu plemena?

– To želi Gospodar života!

Muskogee se nasmije. Smijao se isprva tiho, pa zatim sve glasnije i snažnije, sve dok njegov smijeh nije odjekivao cijelom dolinom.

– Došao si uzalud! – naruga se. – McIntosh i njegovi ratnici ne žele čuti tvoje riječi!

Tecumsehovo se lice namrgodi.

– Zar Muskogeeji tako dočekuju pozdrave svoje braće? – zapita stisnutih šaka. – Zar su braća moje majke tako negotljubiva?

– Shawneeji nisu naša braća.

– Svi smo mi braća! – poviče bijesno Tecumseh.

Sve to što se događalo pri ovom susretu iznenadilo ga je i obeshrabrilo. Vrijedalo ga je i jedva se svladavao, a znao je da mora ostati miran.

McIntosh ga prezirno pogleda.

— Tvoje riječi zvuče lijepo, ali su isprazne. Dosaduju meni i mojim ratnicima.

Tecumseh pruži ruku prema nožu. Htio ga je izvaditi iz pojasa i baciti se na Muskogeeja, ali neki ga je unutrašnji glas zadržao. Dršćućih ruku i usnica on pristupi nasmiješenom McIntoshu.

— Postupaš ludo! — reče oštro. — Bljedolikih ima sve više. Potopit će nas poput rijeke. Zašto zatvaraš oči pred time, Muskogee?

McIntosh se još smiješio.

— Mi živimo u miru s bljedolikima — odgovori napokon. — Dobro se slažemo s njima. Zašto bismo iskopali ratnu sjekiru?

— Zato što sve više bljedolikih dolazi s istoka. Napuštaju svoju daleku domovinu i slijevaju se u zemlju Crvenokožaca. Žele nam oduzeti lovišta. Samo ujedinjeni možemo im se suprotstaviti.

McIntosh stisne usne. Na njegovu su se licu jasno ocrtavali prezir i poruga.

— Shawneeji su došli da nam ispričaju što ih muči. Što se to nas tiče?

— Ono što nas muči, muči i vas. Svi smo mi djeca Velikog duha.

McIntosh pogleda svoje ratnike.

— Shawneeji su kukavice! Zato im je potrebna naša pomoć.

Tecumseh izvuče nož iz pojasa. Njegove su oči prijeteci zasjale. Svaki mišić njegova tijela bio je napet. Čučnuo je očekujući da McIntosh dohvati svoje oružje i započne borbu s njim. Ali McIntosh nije ni pomišljao na to da se bori.

Shawnee pljune na tlo.

— Tko je kukavica? — naruga se. — Plašiš li se borbe sa Shawneejem?

Muskogee se povuče nekoliko koraka. Iz njegova je lica nestalo sve boje. Pogledao je svoje ratnike kao da traži pomoć od njih. Tecumseh prekasno shvati njegovu podlu namjeru i pokaže bijesno prema rubu šume.

— Psu! Ti se ne želiš tući samnom. Htio bi da tvoji ratnici obave taj prijavu posao za tebe!

Iza Tecumseha pojaviše se Dabrova glava i Shawneeji. Znali su da nemaju nikakve izgleda u borbi protiv nekoliko stotina oboružanih Muskogeeja, ali odlučili su da se bore do posljednjeg daha i da prodaju svoju kožu što je skuplje moguće.

— Zar je to ono na što te upozorila puma Velikog duha? — zapita zabrinuto Dabrova glava.

Tecumseh ga više nije čuo. Trčao je za McIntoshom, koji je

bježao pred njim iskoristivši trenutak njegove nepažnje. Jurio je prema rubu šume.

Grmlje u kojem je namjeravao potražiti spas bilo je još samo nekoliko koraka od njega kad mu je Tecumseh skočio na leđa. Snažne ruke Shawneeja obuhvatile su McIntoshovo tijelo bacivši ga na zemlju. Oba su se čovjeka vrtjela stenjući po travi.

– Nemam oružja! – zaviče McIntosh. – Izgubio sam svoj tomahavk...

– Bacio si ga u travu! – napadne ga Tecumseh. – Jer nisi dovoljno hrabar da se boriš.

– Ja...

Tecumseh uhvati dršćućeg Muskogeeja za rub njegova svi-lenog kaputa i podigne ga sa zemlje osovivši ga na noge. Tada zamahne ratnom sjekir-rom.

– Ne! – zaurla McIntosh.

– Zapovjedi svojim ratni-cima da se povuku, inače ću te ubiti...

Na glasnu McIntoshovu zapo-vijed Muskogeeji se povukoše prema rubu šume. Sada su bili još samo nekoliko metara uda-ljeni od Shawneeja.

Tecumseh spusti ruku s to-mahavkom. Prezirao je ovog Muskogeeja. Ni jedan Shaw-nee, Huron ili Chippewa, pa čak ni Pawnee, ne bi pokazao takav strah.

– Muskogee se zna boriti samo riječima! – naruga se.

McIntosh ustane. Drhtao je cijelim tijelom. Pogledao je prema svojim ratnicima, koji su se stisnuli uz rub šume i jedva se micali. Nitko nije ka-zao niti jednu jedinu riječ.

– Donesi svoju ratnu sje-kiru! – začuše se Tecumse-hove riječi usred iznenadne ti-šine.

McIntosh ga pogleda nesi-gurno. Na njegovu licu više nije bilo ni traga preziru ili poruzi.

– Ja... ali...

– Rekao sam da doneseš ratnu sjekiru! Borit ćemo se poput pravih ratnika, pa će ti Gospodar života oprostiti što si bio takva kukavica.

Tog trenutka pojavila su se na rubu šume petorica rat-nika. Predvodio ih je golem mješanac. Bili su naoružani do zuba.

– Weatherford! – poviče McIntosh.

V

Čarobnjak se ponašao kao da je poludio. Na njegovu se licu ocrtavao užasan bijes. Sta-jao je pod cedrom mašući teš-kim ratnim buzdovanom, sav zasopljen od trčanja.

– Gdje si? – zaurla. – Kako se usuduješ napasti proroka ujedinjenih plemena?

Šuma je ostala nijema.

– Zar odbijaš odgovoriti veli-kom čarobnjaku, sine Tecum-seha?

Pugeshashenwa je iznenada čuo te riječi. Ležao je kao opijen u gustom grmlju. Lijeva ga je ruka boljela, a crveni mu je plamen plesao pred očima. Pričini mu se kao da se sve okreće oko njega.

Tenskwatawa je prijeteci mahao ratnim buzdovanom.

– Nisi li me čuo?

Dječak suspregne jauk. Naći će me, pomisli užasnuto. Tenskwatawa će me naći. Tada se pred njim pojavi tamna sjena. Upravo je htio kriknuti kad mu neka ruka zatvori usta i priguši njegov glas.

– Tiho! – šapne mu netko u uho. – Nemoj se micati!

Pugeshashenwa stisne zube. Nije li to bila ona? Jutarnje rumenilo, djevojka blagih očiju? Kako ga je uspjela pronaći prije čarobnjaka?

– Kako... – Tiho! – ponovo mu šapne Jutarnje rumenilo.

Tenskwatawa je drhtao od srdžbe jer nije uhvatio dječaka. Dječak kao da se rasplinuo u zraku. Možda se i on udružio sa zlim duhovima poput njegova oca, pomisli čarobnjak. Bilo mu je dosta Pugeshashenwa. Neka ga životinje noći rastrgaju!

– Budi proklet! – zaviče u šumu. – Budi proklet, poput tvog oca koji me htio učiniti nevažnim. Mene, proroka svih plemena! Sve ću vas uništiti!

Još je jednom upro pogled na sve strane, a zatim se okrene i ode.

Jutarnje rumenilo ga je uskoro vidjela kako poput tamne sjene nestaje u svojoj kolibi.

– Umalo što te nije našao!

Pugeshashenwa je stenjući ustao sa zemlje. Bol u ruci je prestala, a crvene krugove zamijenio je ružičasti veo. Ali u njegovoj je glavi i dalje šumilo.

– Oh! – prostenje on.

Jutarnje rumenilo je još promatrala prorokovu kolibu, ali sada se trгла i okrenula prema dječaku.

– Što je? – zapita zabrinuto. – Jesi li možda ranjen?

Dječaku je uspjelo da ostane na nogama. Koljena su mu još drhtala, tako da ga je djevojka morala poduprijeti. Pokušao se nasmiješiti.

– Samo moja glava... užasno me boli – promuća uzdišući. – da li je... da li je otišao?

– Trčao je po šumi poput zlog duha – pobjedonosno mu reče djevojka. – Ali nije nas opazio. A nije nas mogao ni čuti.

– Kako si me ti pronašao? Znam samo da sam se spotakao preko nečega... pao sam..

Djevojka se nasmiješi.

– Grana – objasni mu. – Ona je bila tvoj spas... pao si točno pred moje noge.

– Gospodar života nam pomaže! – povesele se dječak.

Tada mu je ponovno počelo kucati u glavi. Lice mu se steglo od bola. Pružio je ruku prema čelu.

Jutarnje rumenilo čula je njegova stenjanje pa ga je uhvatila za ruku.

– Dodi, poći ćemo do rijeke! Hladna voda otjerat će iz tvoje glave duhove koji te muče. Da li nešto vidiš?

– Već će nekako ići... samo moja glava...

Obuhvatila ga je ispod pasa desnom rukom a lijevom je prihvatila njegovu ruku prebačenu preko svog ramena. Vukla ga je tako za sobom preko uskog i strmog puteljka prema rijeci.

Na nebu su se već pojavili prvi tragovi svjetlosti, a svježi je vjetar šaptao u krošnjama drveća kad su stigli do rijeke, s koje se dizala jutarnja magla.

– Hladno je – zadržće.

Jutarnje rumenilo. – Dodi, pomoći ću ti!

Izvukla je maramu i uronila je u studenu vodu.

Pugeshashenwa ju je drščuši promatrao. Kad mu je Jutarnje rumenilo stavila mokru maramu na glavu, dječak se trgnuo.

– Je li ti bolje? – zapita ga djevojka.

Pogledao ju je tobože ljutito, a zatim se veselo nasmije i djevojka mu se pridruži.

– Što ti sve ne radiš sa mnom!

Ponovno ga je uhvatila za ruku. Divlje guske proletjele su iznad njih slijedeći tok rijeke prema jugu. Pugeshashenwa pogleda zamišljeno za njima.

– Moj otac ... – on će u mislima, a zatim zapita poluglasno: – Je li moj otac već stigao do sela Muskogeeja?

– Zacijelo – odgovori mu Jutarnje rumenilo. – Njegovi su kanui brzi a Gospodar života će ga voditi.

– Misliš li da on nešto sluti?

Djevojka je razmišljala neko vrijeme, zatim slegne ramenima.

– Možda će mu Gospodar života pokloniti san i on će se na vrijeme vratiti.

Pugeshashenwa odmahne.

– Nikada ne bi povjerovao da bi ga njegov brat mogao izdati. Ni san koji bi mu poslao Gospodar života ne bi ga mogao u to uvjeriti.

Pogledala ga je tužno. Nije bilo mogućnosti da se spase ujedinjena plemena. Tenskwatawa će otjerati svoju braću u rat s bljedolikima, a to znači u sigurnu smrt. To neće moći spriječiti ni oni malobrojni koji su sumnjali, a pogotovu ne Mali ratnik.

Iznenada se pojavi smiješak na licu Jutarnjeg rumenila. Pugeshashenwa je pogleda iznenadeno.

– Što je?

– Što misliš koliko će vremena proći dok se tvoj otac ne vrati?

Skinuo je maramu s čela.

– Ono vrijeme koje bljedoliki nazivaju mjesecom – odgovori potišteno. – Do tada će Tenskwatawa sigurno odvesti naše ratnike u propast.

Tužno pogleda u daljinu.

Jutarnje rumenilo pokaže divlje guske koje su nestajale u daljini.

– Mogli bismo krenuti s pticama na jug i javiti tvome ocu neka požuri.

Dječak raširi oči.

– Kako bismo mogli krenuti s guskama kad ne znamo letjeti?

Jutarnje rumenilo mu pokaže čamac od brezovog drva, koji je bio izvučen na obali.

– Uzet ćemo kanu – reče ona sva sretna.

Pugeshashenwa odmahne.

– Nemoguće! Mogli bismo zalutati ili proći neopaženo pokraj oca jer je rijeka široka. Široka je mnogo, mnogo koraka. A osim toga... ti si djevojka...

Jutarnje rumenilo preču te posljednje riječi. Još je držala prijatelja za ruku, a sada ju je još čvršće stisnula. Njezini su obrazi pocrvenjeli. Drhtala je od uzbuđenja.

– Gospodar života će nam pomoći! Sigurno će nas odvesti do Tecumseha.

Dječak se uhvati za čelo.

– To je nemoguće! I nema smisla. Moj bi otac možda tako dobio nekoliko dana, ali ne i više.

– Nekoliko dana! Mogli bi biti odlučujući.

Pugeshashenwa je oklijevao. Djevojka je imala pravo, ali ipak je plovidba niz rijeku bila vrlo opasna. Mnogo se toga

moglo dogoditi. Sve je bilo puno divljih životinja i bijelih trapera. Opasnosti su bile brojne. A ipak...

Trgnuo se.

– Dobro – složi se napokon.

– Ali krenut ću sam! To je putovanje preopasno za djevojku.

Pogledala ga je odlučno.

– Ne, poći ću s tobom! Otići ću brzo po hranu i pokrivače... a ti u međuvremenu gurni kanu u rijeku.

Prije no što je uspio odgovoriti, već je istrgnula ruku iz njegove i otrčala.

Ostao je sjediti razmišljajući. Gledao je za njom odmahujući glavom. Zatim je ustao, prišao čamcu i gurnuo ga u vodu. Kanu je bio lagan pa ga je sam mogao pokrenuti.

Kad se Jutarnje rumenilo vratila desetak minuta poslije, već je svanula zora. Padala je tiha kiša. Ptica grabljivica vinula se u zrak mahnuvši glasno krilima.

Djevojka je nosila kožnatu torbu punu hrane.

– Moramo požuriti! Prve žene i muškarci već izlaze iz svojih koliba.

Dohvatio je pokrivače još oklijevajući.

– Hoćemo li doista krenuti? – zapita ozbiljno.

Ona mu ništa ne odgovori, već samo prođe pored njega i ude u čamac. Zatim dohvati veslo.

– Brzo! – zavikne prigušenim glasom.

Bacio je pokrivače u kanu. Toga trenutka dopru do njih glasovi, a dječak se ukoči. Začulo se pucketanje grana i veseli smijeh. Glasovi su se sve više približavali.

Jutarnje rumenilo pogleda ga prestrašeno.

– Žene! Dolaze s vrčevima na rijeku po vodu.

Pugeshashenwa je zastao bespomoćno.

– Moramo... moramo otići što prije odavde!

Djevojka kratko promisli, odmahne i iskoči iz čamca. Njezin je pogled ponovno bio pun nade.

– Brzo u čamac! Ne pitaj ništa, već kreni! Ostat ću ovdje i odvratiti njihovu pažnju. Morat ćeš poći sâm!

Stisnuo joj je ruku i ušao u čamac. Jutarnje rumenilo gledala je za njim. Oprezno je uronio veslo u vodu i potjerao kanu laganim i blagim zaveslajima.

Djevojka se okrenula, mahнула mu i poslala stazom prema šumi.

Na pola puta srela je prve žene.

– Budite pozdravljene! – dovikne im veselo. – Dobro što ste došle...

Žene je pogledaše začudeno.

– Da li se nešto dogodilo? – zapita jedna od njih.

Prisilila se da se nasmije nadajući se da žene neće opaziti neiskrenost toga smijeha.

– Ne, zapravo i nije! Samo... – i opet se tiho nasmijala – ... nisam mogla spavati. Iznenada me obuzeo strah...

Žene se glasno nasmijaše. Neka djevojka koja je pratila majku do rijeke, pokaza prstom na Jutarnje rumenilo.

– Doista si hrabra!

Pugeshashenwa je još jedva čuo te riječi. Između njega i žena razdaljina je sada iznosila već najmanje stotinjak metara. Nestao je iza riječne okuke. Veslao je tik pokraj obale kako bi bio posve siguran da ga žene neće opaziti.

Sjetivši se Jutarnjeg rumenila, morao se nasmiješiti. Bila je to hrabra djevojka i činilo se da ga voli. Šteta što ga nije mogla pratiti. Ali možda je tako bilo i bolje.

Podigao je veslo i zaronio ga s druge strane čamca. Budući da je veslao niz struju, napredovao je vrlo brzo.

– Moram uspjeti! – govorio je samome sebi.

Ali pred njim su ležale tamne vode Wabasha i još ga je mnogo dana dijelilo od susreta s ocem.

Ako ga uopće nade...

VI

William Weatherford dade znak svojim ratnicima i zatim se uputi prema Tečumseku i McIntoshu. Bio je to čovjek ponosna držanja i snažnog grudnog koša. Odjeća mu je bila

načinjena od kože, a za uvojak na glavi zatakao je nekoliko nojevih pera.

Zastao je pred Tecumsehom i McIntoshom. Pogledao je čvrstim i bistrim pogledom svoju plemensku braću.

— Vidio sam sve — reče im oštro.

McIntosh je grčevito tražio neko objašnjenje. Na čelu mu se pojaviše graške znoja, oči su mu se nemirno trzale a usne drhtale.

— Varaš se! — uspije napokon progovoriti. — Ovaj Shawnee me...

— Šuti! — prekine ga Weatherford. — Dobro vidim, pa ništa nije moglo preda mnom sakriti tvoj strah.

— Ali ja...

Weatherford ga više nije slušao. Ljutito je podigao tomahavk i pružio ga McIntoshu, koji je nasmrt problijedio.

— Bori se! — naredi mu melez. — Nanio si veliku štetu našem plemenu! Veliki će ti duh oprostiti samo ako se hrabro borio.

McIntosh je stajao oborivši pogled. Reklo bi se da je razmišljao. Neodlučno je vrtio ratnu sjekiru u rukama. Iznenada se baci naprijed. Zamahnuo je kriknuvši divlje i spustivši svom snagom sjekiru na Tecumseha.

Shawneeja je taj napad iznenadio. Svoj je život mogao zahvaliti samo nagonskoj kretnji. Bacio se u stranu tako da je

McIntosheva ruka s ratnom sjekiricom projurila pokraj njega u prazno.

Kad se Muskogee bijesno okrenuo, Tecumseh je već bio spreman. U ruci je držao ratnu sjekiru Shawneeja očekujući spremno novi napad.

— Zar se McIntosh ne zna pošteno boriti? — podrugljivo je dobio.

Užasan bijes obuzme McIntosha. Kriknuo je i ponovno se bacio na Shawneeja. Oštrica njegova tomahavka zasjala je na suncu.

Tecumseh skoči prema napadaču. Obranio je udarac lijevom rukom, a McIntosh zasteje od bola. Njegovo se lice zgrči.

— Ubij ga! — zavikne Dabrova glava i ratnici Shawneeja. — Ubij kukavicu!

Muskogeeji su šutjeli.

Tecumseh pričekao dok je Muskogee opet bio spreman, a zatim se baci na njega i srušio ga na travu. On i McIntosh držali su se sada u zagrljaju okrećući se po zemlji.

Napokon se Shawnee oslobodi. Stenjući, uspravio se i udario McIntosha po ruci tako da je ovom ispala sjekira.

Muskogeejeve se oči raširiše od straha.

— Smiluj se! — jecao je. — Smiluj se!

Tecumsehovo je lice bilo kao okamenjeno. Zamahnuo je a sjajna oštrica njegove ratne sjekire spustila se bez samilo-

sti na McIntosha. Začuo se pri-
gušeni zvuk, a Muskogee se
zgrči stenjući.

Muskogeeji kriknuše užas-
nuto. Šutio je samo William
Weatherford, Indijanac s eng-
leskim imenom.

Tecumseh ustane. Pokazao je
na pobijedenog Muskogeeja,
podigavši zatim ruku sa sjeki-
rom u zrak. Kad ratnici opa-
ziše da na ostrici nema tra-
gova krvi, uskliknuše začu-
deno.

— Nije mrtav! — dovikne im
Tecumseh. — Pogodio sam ga
tupom stranom sjekire.

Weatherford ga začudeno
pogleda.

— To si učinio namjerno, nije
li tako? — zapita.

— Ne ubijam kukavice! —
odgovori ponosno Tecumseh.
— Ne zaslužuje da umre od
moje ruke.

Weatherford je dugo s divlje-
njem promatrao Tecumseha a
zatim se obratio ratnicima ple-
mena Muskogeeja. Pokazao je
prezirno na onesviještenog
McIntosha.

— Odnesite ga! — naredi. —
I požurite! Ne mogu ga dulje
gledati.

Nekoliko je ratnika prišlo
McIntoshu. Podigli su svoga
poglavicu izbjegavajući pri-
tome Tecumsehov pogled. On
je mirnim izrazom lica po-
novno gurnuo svoju sjekiru za
pojas.

Kad su se svi Muskogeeji iz-
gubili u šumi, osim Weather-

forda i njegovih pet ratnika,
ovaj se ljubaznim smiješkom
obratila Shawneeju. Reklo bi se
da je već zaboravio ono što se
dogodilo McIntoshu.

— Ti si Tecumseh? — zapita.
— Veliki poglavica ujedinjenih
plemena?

Crte Tecumsehova lica opu-
stiše se. Kimnuo je pruživši
mješancu ruku.

— Pozdravljam Weather-
forda, crvenog orla hrabrog
naroda Muskogeeja. I uz lo-
gorske vatre moje daleke do-
movine spominju tvoje ime, jer
si mudar i hrabar.

Muskogee se ponosno isprsi.

— A ja pozdravljam Tecum-
seha, gorskog lava Shawneeja!
Tvoji su mi glasnici pričali o
tebi. A prije nekoliko mjeseci
spomenuo je tvoje ime veliki
čarobnjak Tenskwatawa.

Tecumseh se sagnuo i dohva-
tio šaku zemlje. Zatim je ispu-
sti među prstima na travu.

— Napokon sam stigao braći
svoje majke! — reče svečano.
— Mogu li ratnicima tvog na-
roda saopćiti želju Velikog
duha? Mogu li im pričati o uje-
dinjenim plemenima?

Weatherford položi ruku na
srce.

— Za nas će biti velika čast
budemo li smjeli slušati tvoje
riječi.

Zahvalnost zasja u Tecumse-
hovu pogledu.

— Ima si veliku sreću — na-
stavi mješanac nakon nekog
vremena. — Tvoji su te bogovi

doveli u pravo vrijeme u našu zemlju. Više od pet tisuća Muskogeeja sakupilo se na našem godišnjem skupu u gradu Tuckabatsheu.

Shawneejevo srce poče ludo kucati. Nikada još nije govorio tolikim ljudima. Bude li mu uspjelo pridobiti ih za savez, bljedoliki više neće imati nikakve mogućnosti u borbi protiv ujedinjenih plemena.

— Nemojmo dulje čekati! — reče uzbuđeno.

Weatherford pokaže prema rubu šume.

— Grad se nalazi u dolini rijeke Tallapoosa, ni sat hoda odavde. Podi za mnom!

Weatherford je krenuo prema rubu šume. Njegovi Muskogeeji, Tecumseh i Shawneeji hodali su za njim jedan iza drugoga. Svi su šutjeli, udubljeni u misli.

Tecumseh je bio pun nade. Budu li vrhovni poglavica i članovi visokog savjeta jednako tako ljubazni kao i Weatherford, tada se nije trebao ničega bojati. Uzet će snop crvenih štapova i ratnu sjekiru pa mu svečano obećati pomoć u borbi protiv bljedolikih.

Kada su za sobom ostavili mračnu šumu, pokaže Weatherford dolje, prema dolini.

— Tuckabatshe — reče ponosno. — Glavni grad moćnog naroda Muskogeeja.

Shawneeji uzviknuše iznenađeno.

Pred njima se prostirao veliki grad od čvrsto sagrađenih drvenih koliba, sličnih kućama bljedolikih u njihovim naseljima. Ulice su bile pune ljudi. Crnački robovi vukli su vreće s kavom, brašnom i šećerom iz prostranih skladišta. Muškarci, odjeveni u pamuk i svilu, stajali su ispred svojih koliba i pušili, gurnuvši svoje slamnate šešire duboko nad lice. Popodneвно je sunce obasjavalo rumenom svjetlošću grad i okolna polja.

— Predivno! — začudi se Dabrova glava. — Vi ste bogat narod. Držite čak i robove.

Weatherford odmahne.

— Ugovori s bijelcima donijeli su nam mnogo koristi. Ali i zla...

— Vatreću vodu! — izleti Tecumsehu.

Mješanac kimne.

— Moj brat sa sjevera govori istinu. A sada, dodite, povest ću vas do Velikog ratnika!

Počeli su silaziti u dolinu.

Dokora su se oko njih okupile gomile ljudi. Svi su se gurali prema središtu grada. Tecumsehovi glasnici, koji su već neko vrijeme boravili u gradu, opazili su svoga poglavicu. Oni su bili ti koji su obavijestili Muskogeeje o njegovu dolasku.

Iznenada Tecumseh prestrašeno zastane.

— Dva bljedolika!

Weatherford je također opazio bijelce, koji su izišli iz neke drvene kuće. Veselo im domahne.

– Ne trebate se uzbuđivati!
– odgovori. – To su prijatelji našeg naroda i poštenu ljudi.

Bili su to Benjamin Hawkins, agent američke vlade kod Muskogeeja, i njegov prijatelj, graničar Sam Dale. Obojica znatiželjno pogledaše Shawneeje. Tada jedan drugome nešto došapnuše i brzo nestadoše u sporednoj ulici.

– Što rade ta dvojica ovdje?
– zapita Tecumseh grublje no što je namjeravao.

– Zastupaju u našem gradu velikog poglavicu bljedolikih.

Krenuše dalje. Na Tecumsehovu su se čelu pojavile duboke bore. Zamišljeno je spustio glavu. Nije mogao govoriti Muskogeejima u prisutnosti te dvojice bljedolikih. Ne dok su oni bili u gradu! Ali kad će napustiti Tuckabatshe? I kako je mogao tako dugo smiriti Muskogeeje?

– Tamo! – reče tog trenutka Weatherford. – Tamo je veliki kvadrat našeg plemena.

Tecumseh podigne glavu i pogleda u tom smjeru.

Stigli su do velikog trga u obliku četvorokuta oko kojeg se uzdizalo nekoliko drvenih kuća. Sabralo se nepregledno mnoštvo ratnika. Promatrali su poglavicu Shawneeja s velikim zanimanjem i znatiželjom. U sredini trga gorjela je sveta vatra Muskogeeja.

Weatherford pokaže prema jednoj od kuća pred kojom su sjedili poglavice velikog sav-

jeta. Očekivali su dolazak Tecumseha.

Veliki ratnik, vrhovni poglavica Muskogeeja, bio je – poput svih svojih suplemenika – visok i snažno građen. Njegovu je glavu resila lepeza od šarenog perja.

– Tustebuggee Thlocko – šapne mješanac indijansko ime Velikog ratnika.

Tecumseh reče nešto svojim ratnicima i zatim krenuše među okupljene ljude. Zaustavili su se pred Velikim ratnikom i Shawnee pozdravi vrhovnog poglavicu Muskogeeja.

Veliki je ratnik ustao. Poslije podnevno se sunce već nisko spustilo, tako da je njegovo tijelo bacalo dugu sjenu.

– Budi pozdravljen, poglavico Shawneeja! – odgovori mu na pozdrav dubokim glasom. – Dobro došao u Tuckabatshe!

Tecumseh stupi nekoliko koraka ispred svojih ratnika. Naklonio se. Krajičkom oka opazio je kako su se ona dvojica bljedolikih pojavila pokraj jedne od koliba i umiješali se među mnoštvo.

Iznenada se nečeg sjeti.

– Došao si nam održati govor? – zapita ga poglavica nakon nekoliko trenutaka tišine.

Tecumseh polagano kimne. Opazio je kako ga ratnici promatraju puni iščekivanja. Tada podigne obje ruke prema nebu. Žarkocrveno sunce stajalo je

iznad šume i spremalo se da zaroni iza stabala.

— Tako je! — progovori Tecumseh. — Ali još nije pravi trenutak za moj govor. Sunce se spušta i govori mi neka pričekam sutrašnji dan, kada će ponovno gorjeti toplo i sjajno na nebu.

Tiho je mrmljanje prošlo kroz mnoštvo, a Veliki se ratnik namršti. Nakon kratkog oklijevanja prihvati lulu koju mu je pružio neki mladi Muskogee. Pripalio ju je i pristupio Tecumsehu.

— Neka bude tako kako kaže moj brat sa sjevera — složi se. — A sada popušimo lulu dobrodošlice.

Pružio je Tecumsehu lulu, ovaj je nekoliko puta povukao dim i ponovno je vratio vrhovnom poglavici. Lice Velikog ratnika bilo je bezizražajno, pa Tecumseh nije znao što bi mislio o tom golemom čovjeku.

Veliki ratnik pokaže lulom niz jednu od ulica.

— Moji će vas ratnici odvesti do vaših koliba. Neka vas Veliki duh čuva!

Tecumseh zahvalno kimne, a zatim Shawneeji krenuše u pratnji nekoliko Muskogeeja do ruba grada. Tamo ih je čekalo pet koliba.

Na putu do koliba opet su sreli Benjamina Hawkinsa i Sama Dalea. Oni su se tobože slučajno tu zatekli. Stajali su naslonjeni na ugao kuće i pušili.

Tecumseh se nasmiješi. Ta su dvojica bljedolikih željela sve vidjeti i čuti njegov govor, koji će sutra održati Muskogeejima.

Ali sutra ih više neće biti ovdje.

VII

Bila je večer. Sivi, magleni oblaci širili su se rijekom. Svježi je vjetar njihao grane. Čulo se lepršanje noćnih ptica.

Pugeshashenwa je sjedio pognut u svom kanuu. Struja ga je nosila niz rijeku. Već je bilo prošlo sedam dana otkada se oprostio od Jutarnjeg rumečila. Njemu se to činilo kao vječnost. Bio je iscrpljen od umora, a ruke su ga boljale od dugotrajnog veslanja. Na dlanovima je imao žuljeve.

Prije jedne od riječnih okuka dječak je zaveslao prema obali. Ukočenih je nogu stupio na obalu i povukao kanu za sobom. Teško dišući zastao je nekoliko trenutaka, razmišljajući zabrinuto o tome kako još nije stigao do Blatne vode. Činilo mu se kao da tamni tok rijeke Wasbash neće nikada završiti. Hoće li ikada stići do njezinog utoka u veliku rijeku?

Dječak je nastojao da odagna mračne misli. Počeo je skupljati drvo a zatim je upalio vatru. Tog mu je jutro uspjelo ubiti purana pa se već cijelog dana radovao sočnoj pečenki.

Kad je puran počeo dobivati rumenu boju, iznenada se u odsjaju vatre pojaviše tri čovjeka.

— Bljedoliki! — krikne zaprepašteno Pugeshashenwa trgnuvši se.

Ljudi se podrugljivo nasmiјаše. Dvojica od njih bila su odjevena kao stanovnici grada. Djelovali su u tim svojim crnim odijelima poput nekih stranih predmeta u toj divljini. To nisu mogli promijeniti ni noževi koje su zatakli za pojas. Treći je čovjek nosio odijelo od jelenje kože s dugim resama. Bio je oboružan puškom. Nju je sada uperio prema Pugeshashenwi.

Dječak se nije pomakao.

— Sočna ptica — reče jedan od onih stanovnika grada. — Upravo ono što nam treba za večeru. Mislite li da će biti dovoljno za nas trojicu.

— Ne znam, Abe — odgovori njegov drug.

Traper odmahne.

— Nisam gladan.

— Tada će svakako biti dovoljno — veselo potvrdi Abe. Izvukao je nož i prišao bliže vatri. — Imaš li viskija, Nat?

— Dakako, Abe!

Dječak je još stajao kao ukopan od straha. Ništa ne shvaćajući, promatrao je bljedolike, koji nisu uopće obraćali pažnju na njega. Što su namjeravali učiniti s njim?

— Do davola, pa tu je još jedan! — iznenada zaviknu Abe.

Pokazao je na dječaka. — Hoćemo li ga pozvati?

Pugeshashenwa proguta slinu nastojeći da se dosjeti što bi trebao kazati. Iako ga je Tecumseh naučio jezik bljedolikih, ipak nije razumio sve što su oni govorili. Ali njihove kretanje i boja glasa odavali su da mu se rugaju.

— Zašto ne? — odgovori Nat.

Traper je ostao u pozadini, u mraku koji se u međuvremenu spustio. Stajao je držeći pušku objema rukama.

Nat i Abe stupiše još nekoliko koraka naprijed. Njihova su lica djelovala sablasno u odsjaju vatre.

— Hej! — poviče iznenada Abe.

— Što je? — zapita Nat tobože znatiželjno. — Zar nešto nije u redu s puranom?

— S puranom? — nasmije se glasno Abe. — S puranom? Do davola, mislio sam na ovog momka!

Pugeshashenwa očajno pogleda na sve strane. Nije se mogao braniti protiv bljedolikih. Spretno su ga okružili, a iza njega ležala je rijeka. Ne bi pravovremeno stigao do nje.

— Što je s njim? — zapita Nat, iako je to, dakako, već dugo znao.

Abe pljune na zemlju.

— Indijanac! — reče. — Taj je momak prokleti crvenokožac...

Nat mu pride. Nagnuo se naprijed kako bi bolje vidio dječaka. Pri tome je njegovo lice poprimilo davolski izraz.

– Doista! – potvrdi.

Dječak shvati da mu se tog trenutka pružila prilika za bijeg. Bljedoliki kojega su oni drugi zvali Nat, stao je između njega i traper. Nikada mu se više neće pružiti bolja prilika.

Kao da ga je pogodila strijela, dječak poskoči prije no što su se ona dva građanina mogla baciti na njega. I već je trčao dolje prema rijeci. Bila je udaljena dvadesetak metara.

– Pucaj! – poviče iza njega Abe. – Prokletstvo, Will, pucaj napokon...

Činilo se kao da traper oklijeva. Tada baci pušku u travu i potrči za dječakom.

– On je još dijete! – vikao je teško dišući. – Do davola, pa ne možemo ga samo tako ustrijeliti!

Pugeshashenwa je sada bio još samo deset metara od rijeke.

– On je Indijanac! – dovikne Abe traperu. – Jesi li čuo? Crvenokožac je!

Will je nestao u mraku.

– Prokletnik! – ljutio se Abe i potrčao do puške.

Podigao je pušku i požurio prema rijeci. Vatra ga je zaslijepila pa je vidio jedva metar pred sobom. Spotaknuo se, a puška je odapela.

Pugeshashenwa je sada već bio posve blizu rijeke. Metak je projurio pokraj njega. Pao je pa ustao stenjući. Potrčao je dalje. Začuo je traperove korake odmah iza sebe. Sada je sve gotovo, pomisli očajno.

Posljednjom se snagom bacio u rijeku.

Izronio je nekoliko metara dalje. Svaki ga je pokret tijela bolio. Voda je bila ledena, ali on je stisnuo zube i pustio struji da ga nosi. Bude li imao sreće, Gospodar života će ga odvesti do malog otoka gdje će se moći sakriti.

Osvrnuo se prestrašeno. Meci su letjeli iznad vode. Čini se da su ona dva građanina na obali izgubila živce. Njihova je vika dopirala do mladog Indijanca.

Ali gdje je nestao traper?

Dječak ga je uzalud tražio. Plivajući gledao je preda se, ali je prekasno spazio deblo koje je plivalo rijekom. Vir ga je okretao i deblo ga udari u nogu.

Jauknuo je glasno.

Will Thorton je već bio izgubio dječaka iz vida, ali se sada na uzvik okrenuo. Desetak metara od sebe opazio je obrise Shawneeja.

Sada je i Pugeshashenwa opazio njega, pa je pokušao dohvatiti nož. Sav užasnut shvati da ga je izgubio prilikom pada. Strašan ga strah svlada. Pokušao je posljednjim snagama plivati dalje, ali ga tog trenutka pogodi nešto tvrdo i on izgubi svijest. Traper se mračno smiješio. Udarilo je momka drškom noža po glavi.

– Jesi li ga uhvatio? – začu se prestrašeni glas preko rijeke.

Will Thorton nije odgovorio. Čvrsto je obuhvatio tijelo onesviještenog dječaka i otplivao do obale.

Kad je izišao iz vode i položio tijelo Pugeshashenwa na travu, Nat i Abe odahnuše.

— Hvala bogu! — reče Abe s dubokim olakšanjem. — Kako si ga ubio? Nožem?

Traper je drhtao od zime pa pristupi vatri.

— Nisam ga ubio! — odvrati ljutito. — Onesviješten je!

Oba građanina pogledala su ga kao da ništa ne shvaćaju.

— Nisi ga ubio? — zapitaše iznenađeno.

— Ne ubijam djecu!

— Tada ću to ja morati učiniti umjesto tebe! — ljutito će Abe. — Poslat ću crvenog davla onamo gdje mu je mjesto.

Podigao je pušku uperivši je u dječaka. Njegove su oči sjale.

— Nećeš to učiniti! — poviče Will.

Okrenuo se i jednim udarcem izbio građaninu pušku iz ruku. Pala je na zemlju i ponovno opalila. Metak je pogodio neko deblo.

Abe bijesno pogleda Willa.

— Tako je to dakle! — reče podrugljivo se nasmijavši. — Ti si prokleti prijatelj Indijanaca. To smo trebali prije znati.

— Nisam prijatelj Indijanaca! — odvrati traper.

Podigao je pušku i nabio je. — Ali ne mrzim toliko crvenokošce da bih zbog toga ubio dijete.

— Pustit ćeš tog momka na slobodu?

Will je pomoću štapića koji je izvukao iz držača gurnuo metak u puščanu cijev.

— To nisam kazao.

— A što ćeš, do vraga, učiniti s njim?

Traper mu nije odmah odgovorio. Ta su ga dva građanina ljutila. Nije namjeravao izvršavati njihove želje. Koji ga je vrag nagovorio da ih prati na tom njihovu lovačkom izletu!

— Povest ćemo ga sa sobom u Vincennes — reče. — General će već znati što treba da učini s njim.

— Harrison? Što će mu taj momak?

Traper slegne ramenima.

— Naredit će da ga ispitaју. Možda će im ispričati što Tecumseh radi na jugu.

Abe se smiri.

— Misliš li da to dječak zna?

— Možda — reče Will. — Ovi mladi momci ponekad znaju više od poglavica...

— Ne znam — javi se Nat. — Vincennes je daleko. Ne bih htio neprekidno paziti na tog momka. Zašto ga ne bismo jednostavno ustrijelili? Tada ćemo opet imati mira...

— I cijelo pleme na vratu — nadopuni ga ljutito Will. — Ili možda misliš da će nam se Shawneeji zahvaliti?

— Mogli bismo ga zakopati!

— A kanu? Ne, prijatelju moj, svezat ćemo ga i odvesti u Vincennes. Oba su građanina pristala preko volje na to.

— Kako hoćeš — reče Abe. — Ali bude li taj momak pokušao bilo što, sam ću ga ustrijeliti. To ti obećavam!

Will Thorton izvukao je iz džepa svog kaputa od jelenje kože nekoliko kožnatih traka i svezao njima ruke i noge onesviještenog dječaka. Tada pokazuje prema vatri.

— Što stojite ovdje i zurite? — napao je građane. — Ili, možda, želite da vaš puran pougljeni?

Oba se čovjeka tek sada sjetit će purana. Taj je već bio posve crn. Abe ljutito udari nogom o zemlju i reče:

— Danas je prokleti dan!

VIII

Noć je bila topla a blagi je vjetar puhao ulicama sela Muskogeeja. Već su se davno ugasila svjetla u kolibama, a samo se još plamen svete vatre uzdižao prema nebu. Komarci su ispunjavali zrak svojim zujanjem, a s rijeke je dopiralo kretanje žaba.

Benjamin Hawkins i Sam Dale ležali su u travi pedesetak metara od Tecumsehove kuće. Napeto su promatrali ulaz.

— Zar ćemo cijelu noć ovdje čekati? — zapita nestrpljivo indijanski agent.

Sam Dale ga iznenađeno pogleda.

— A što si drugo mislio? Neću valjda propustiti takvu priliku!

— Umoran sam, Same! — reče Hawkins. — poprilično mi je svejedno što će Tecumseh, ili kako se već zove taj momak, izvesti u snu.

Sam potjera nekoliko komaraca sa svog lica.

— I meni — reče tiho. — Ali možda će izići i kolibe i povesti razgovor s Velikim duhom. Ne bih to želio propustiti.

— Usred noći? — iznenadi se Hawkins. — Čovječe, pa i ti crvenokošci moraju spavati!

Sam Dale nije skretao pogled s ulaza u kolibu. Godinama je prolazio šumama kao izviđač pa je znao mnogo više o Indijancima od svog prijatelja, koji je samo slučajno postao indijanski agent.

— Ti momci ponekad sanjaju! — počeo je strpljivo objašnjavati. — Barem to zamišljaju. A tad odlaze u šumu ili na neko drugo mjesto kako bi razgovarali s Velikim duhom.

— Noću?

— Baš noću! Vjeruj mi, poznajem dobro Indijance.

— Zar tako? — Benjamin Hawkins pogladio je zamišljeno svoj gusti brk.

— Zašto ne bismo čekali do sutra? — reče on. — Tada će taj momak održati svoj govor i mi ćemo saznati sve što želimo.

Izviđač odmahne glavom.

— Muskogeejima sigurno neće ispričati cijelu istinu. Želi ih pridobiti za neki svoj plan. Jesi li ikada čuo da senatori ili

čak sam predsjednik govore narodu istinu?

Hawkins se nasmiješio.

— Ne, dragi moj! To zaista nisam. Poznajem svoje pretpostavljene.

— Ali u svojoj tihoj sobici oni su iskreni...

— Tamo im nitko ne smeta!

— Tako je, a tiha sobica Indijanaca je šuma. Samo ćemo tamo moći prisluškiivati Tecumsehov razgovor s bogovima.

Hawkins se namršti.

— Da, ako dođe...

— Doći će, možeš biti posve siguran u to!

Indijanski agent pogleda svog prijatelja i slegne ramenima. Zatim ponovno pogleda prema ulazu u kolibu. Bio je umoran, pa se plašio da će zaspati.

Iznenada se probudio. Neki tamni lik izašao je iz kuće. Sada je stajao obasjan mjesecom.

— Tecumseh! — šapne Sam Dale. — Nemoj se micati!

Benjamin Hawkins je zadržao dah. Njegov je prijatelj, dakle, imao pravo. Do davola, nije uzalud boravio toliko mjeseci u šumama! Ako je netko poznavao crvenokošce, tada je to bio on.

— Sada! — šapne tiho Dale kad se Tecumseh polagano počeo udaljavati od kuće. Krenuo je zamišljeno prema rubu šume.

Oba muškarca poskočiše i počеше se šuljati u mraku.

Banamina Hawkinsa boljele su sve kosti od dugog ležanja. Čudio se kako se njegov prijatelj mogao kretati tako brzo i sigurno.

— Brže! — tiho ga pozove Sam.

Hawkins je teško dišući pokušao zadržati korak s izviđačem. Mjesec je bio nestao iza oblaka, pa se nije vidjelo ni desetak metara u daljinu. Ali tik pred Hawkinsom micala se sjena njegova prijatelja. Vodio ga je sigurno preko širokog polja prema rubu šume. Načinše veliki luk kako ih Tecumseh ne bi opazio. Tad su se ušuljali pod grmlje.

— Na zemlju! — zapovijedi tiho Dale.

Obojica se baciše na uvelo lišće.

Ne prode mnogo vremena kadli se iznenada pred njima pojavi golemi lik Indijanaca.

Tecumseh se ogledao na sve strane. Tada je krenuo još nekoliko koraka dalje i zaustavio se ispred nekog stabla.

— Gospodaru života! — započne svojim dubokim, ali ipak mekanim i ugodnim glasom. — Oče svih stvari! Saslušaj Tecumseha, svog vjernog slugu!

Sam Dale je sav gorio od nestrpljenja i samozadovoljstva. Sve se odigralo onako kako je bio predvidio. Shawnee će govoriti sa svojim bogovima i izbrbljati sve tajne svetog saveza plemena. To će neizmjereno zanimati generala Harri-

sona u Vincennesu. Nije bilo isključeno da će za to dobiti bogatu nagradu.

Tecumseh pogleda prema nebu.

— Prošlo je mnogo vremena otkad sam napustio svoju domovinu i krenuo svojim kanuom na jug.

Sada, pomislio je radosno Sam Dale.

Dok je Sam napregnuto osluškivao, nešto je šušnulo u granama nad njegovom glavom. Neki tamni lik skoči pokraj njega na zemlju i prije no što mu je uspjelo obraniti se, nešto je teško pogodilo njegovu glavu i on onesviješten padne na zemlju. Drugi udarac pogodi indijanskog agenta.

Dabrova glava spremi ratnu sjekiru za pojas. Lukoavo se smiješio.

Lukavo Pali su u našu klopku poput žena! — reče pobjedonosno. — Svako dijete našeg plemena postupalo bi pametnije.

I Tecumseh se smiješio kad je pristupio svom prijatelju i pogledao bljedolike.

— Ležali su cijelu noć u travi promatrajući našu kolibu — doda.

— Vjerojatno su mislili da postupaju osobito pametno — reče Tecumseh.

— Ali bili su prave budale — pobjedonosno dobaci Dabrova glava.

— Tako je kako moj brat kaže — složi se Tecumseh. —

Inače bi sigurno bili opazili naše nepovjerenje.

Oba su se ratnika sagnula, i svaki je od njih prebacio po jednog bijelca preko ramena.

Benjamin Hawkins i Sam Dale bili su teški ljudi, pa su Shawneeji pomalo teturali dok su se sa svojim teretom spuštali prema rijeci.

Tamo su položili tu dvojicu u jedan od mnogih kanua koji su ležali na obali.

— Bljedoliki kreću na dugo putovanje — naruga se Dabrova glava. Na cilju će prokleti vlastitu glupost.

Shawneeji se ponovno nasmiјаše i gurnuše kanu u rijeku. Struja ga odvuče od obale prema sredini rijeke Tallapoosa.

— Sada više nitko neće prisluškivati kad ću govoriti braći svoje majke! — veselo će poglavica.

— A bljedoliki neće saznati ništa o našim namjerama — doda Dabrova glava.

Shawneeji se vratiše istim putom prema rubu šume. Na pola puta Tecumseh iznenada zastane.

— Što je? — zapita prestrašeno Dabrova glava.

Tecumseh stavi prst na usta.

— Tiho! — odgovori šapćući. — Netko nas promatra s ruba šume.

Dabrova glava, koji je sada stajao pognuta tijela, promatrao je drveće... nikoga nije vido. Nikakvu sjenu... ništa!

– Jesi li posve siguran?

Poglavica kimne. Ni on nije ništa vidio, ali njegovo šesto osjetilo nikada ga nije prevarilo. Polagano je pružio ruku prema svom pojasu, za kojim su bili zataknuti nož i sjekira.

– Ostavite oružje! – dopre tog trenutka do njih glas s ruba šume. – Ne običavam se tući s prijateljima.

Shawneeji prepoznaše glas Weatherforda i odahnuše s velikim olakšanjem, pa krenuše prema mješancu. Da li nas je promatrao, pitao se Tecumseh. Mislio je da može vjerovati Muskogeeju, ali ako je to ikako bilo moguće, želio je zatajiti pred njim što se dogodilo s bljedolikima.

– Nisam vas htio prestrašiti – reče Weatherford ispričavajući se kad su se Tecumseh i njegov pratilac pojavili pred njim iz mraka. – Zato sam čekao.

Tecumseh stavi jednu ruku na pojas.

– Trenutak dulje i ja bih bio bacio svoju ratnu sjekiru!

– Stajao sam iza stabla – nasmiješi se Weatherford.

– Što radiš ovdje? – zapita ga Dabrova glava.

Na Muskogeejevim se usnama pojavi osmijeh.

– To bih mogao pitati svoga brata!

Tecumseh ga znatiželjno pogleda i ne odgovori odmah. Pričini mu se kao da iz Muskogeejevih riječi čuje laganu porugu.

Da li se rugao njemu i njegovu pratiocu?

– Rado odlazimo po mraku na rijeku – odgovori nakon nekog vremena. – Tada slušam priče koje nam priča voda.

– I ja sam zbog istog razloga napustio svoju kuću – reče Weatherford ozbiljno. – Želite li saznati što mi je rijeka ispričala?

Oba su Shawneeja šutjela.

– Dakle – nastavi mješanac – pričala mi je o dva čovjeka koja su krenula na dugo putovanje.

Shawneeji su postali nesigurni.

– Muskogeeji? – zapita brzo Dabrova glava.

Weatherford odmahne. Tajanstveni se smiješak pojavi na njegovim usnama.

Krenuo je zatim šutke prema kolibama, a Tecumseh i Dabrova glava podoše s njim. Zastaše pokraj nekih vrba.

– Bili su to bljedoliki – nastavi Weatherford. – Ali rijeka mi je ispričala i to da su ležali u čamcima i da nisu bili pri svijesti, jer...

Tecumsehova se desnica približi pojasu.

Weatherford odmahne i iznenada se glasno nasmije. Shawneeji ga pogledaše ne shvaćajući baš ništa. Kad se Muskogee umirio, obrisao je rukom suzne oči.

– Oprostite što sam se našalio s vama! – reče vesela iz-

raza lica. – Nisam vas htio uvrijediti.

– Promatrao si nas? – zapita Tecumseh, koji je još bio nepovjerljiv.

Muskogee kimne.

– Ni ja se ne bih sjetio ništa pametnije – prizna sa smiješkom. – Nemam ništa protiv Hawkinsa i Dalea. Obojica su bila prijazna s nama, ali ... Ipak nije potrebno da saznaju ono o čemu se naša plemena dogovaraju.

I opet se nasmije.

Tecumseh osjeti olakšanje. Skinuo je ruku s ratne sjekire, a kad ga je Muskogee prijateljski potapšao po ramenu, na njegovu – inače tako ozbiljnom – licu pojavi se smiješak.

– Ne ljutiš se na nas što smo te bljedolike poslali na putovanje.

– Dakako da se ne ljutim!

Pogledaše se u oči i krenuše dalje.

Mjesec se pojavio iza oblaka. Njegovo je blijedo svjetlo obavijalo krošnje drveća.

– A drugi poglavice?

Weatherford slegne ramenima.

– Ne moraju ništa saznati o tom noćnom izletu – odgovori.
– Moja će usta ostati nijema.

Tecumseh zastane. Stigli su do livade koja se pružala sve do koliba. Zamišljeno pogleda usnuli grad. Plamen svete vatre širio je slabi sjaj.

– Ti si pravi prijatelj! – reče Shawnee. – Znam da

tvoje srce kuca za savez plemena. Ali što će visoki savjet Muskogeeja misliti o mojim riječima?

Weatherford je oklijevao s odgovorom.

– Nema mnogo nade – odgovori napokon. – Poglavica je dobro i ne vide opasnost koju nam donose bljedoliki.

Tecumseh tužno obori pogled. Tada bez riječi krene pokraj Weatherforda i Dabrove glave prema kolibama.

– Podimo! – pozove Muskogee Dabrovu glavu.

IX

Maglena se para provlačila kroz gustiš kroz koji su se trojica bijelaca probijala teškom mukom.

Abe i Nat neprekidno su glasno kleli, a Will Thorton je uporno šutio vodeći za uzde oba konja. Njemu očigledno nije smetalo korijenje ni grmovi puni trnja koji su zatvarali put.

Abe grubo gurne nogom dječaka u koljeno. Taj se spoticao pred njima svezanih ruku. Pugeshashenwa priguši krik.

– Malo brže, Indijance! – napadne ga ljutito Abe. – Hajde, makni to trnje u stranu!

Mladić se okrene škripeći zubima. Nije dobro razumio ono što mu je Abe govorio, ali glas i kretnje toga građanina nisu ostavljali nikakvu sumnju u njihovo značenje.

— Kako bih maknuo trnje kad ste mi svezali ruke? — zapita ga.

Abe ga još jednom udari nogom.

— Što ti pada na pamet? — poviče. — Zar ne znaš kako treba razgovarati s bijelim čovjekom!

Momak se nevoljko prihvati posla. Vukao je grane pune trnja i teškom ih mukom mićao u stranu. Ruke su mu počele krvariti. Zašto me Gospodar života napustio, pomisli tužno. Zar ne želi da upozorim oca da ga prorok namjerava izdati?

— Pitao sam te nešto? — začu ponovno grubi glas svog mučitelja.

Dječak se okrene i pruži prema njemu svoje okrvavljene ruke. Oči su mu bijesno sjale.

— Reci mu ti, Will! — naljuti se Abe. — Ti govoriš jezikom tih prokletih crvenokožaca. Reci mu da se prema bijelom čovjeku mora ponašati pristojno.

Traper se pojavi iz pozadine. Vlažna para obavijala ga je sve do pojasa. Djelovao je poput sablasti u svom dugom ogrtaču i s dugom kosom do ramena.

— Ostavite napokon dječaka na miru, Abe! Brže ćemo napredovati budemo li sami krčili svoj put.

— Jesam li poludio? — napadne ga Abe. — Zar da ja

krčim put za tog divljaka!? Ne, dragi moj! Neka momak bude sretan što ga nisam poslao na vječna lovišta.

— Odveži mu onda ruke. Ali učini napokon nešto, inače ću se smrznuti.

Abe ga prezirno pogleda.

— Otkad ti vodiš ovdje glavnu riječ? — zapita izazovno. — Jesi li zaboravio da sam te najmio za izviđača?

— Kako bih to mogao zaboraviti? — odvrati Will. — Pa ti mi to spominješ svakih pet minuta!

Abe čvrsto stisne šake. I na njegovu se drugu Natu moglo vidjeti sve veće uzbuđenje.

— A što ti radiš? — poviče Abe. — Vodiš nas u taj prokleti kraj, gdje čovjek od magle ne može vidjeti ni prst pred nosom. Neprekidno se spotičemo preko korijenja ili trčimo kroz grmlje puno trnja...

— Nisam ja stvorio divljinu!

Pugeshashenwa je nijemo promatrao ljude. Ovako su se svadali već proteklih pet dana, otkad su ga napali i zarobili na obali rijeke Wabash. A kad se nisu svadali, onaj čovjek imenom Abe glasno ga je proklinjao i udarao nogama. Bio je najgori od te trojice, a Pugeshashenwa je znao da bi ga Abe već davno bio ubio kad ne bi bilo traperu.

Već je prije čuo za čovjeka po imenu Will Thorton. Bilo je to ime dobrog bijelog čovjeka. Bijeli traper mu, doduše, nije

dao slobodu, ali ga nije ni ustrijelio poput bijesnog psa. A to što ga je želio predati generalu, nije mu mogao predbaciti. Bilo je to najpametnije što je kao ratnik svog naroda mogao učiniti, iako Pugeshashenwa nije namjeravao prozboriti niti jednu jedinu riječ.

Traperi nisu bili nalik bijelim ljudima iz velikih gradova. To mu je pričao njegov otac Tecumseh. Ponašali su se vrlo slično Indijancima, a neki su se od njih čak oženili Indijankama. Osjećali su se kod kuće u vjagvama crvenokožaca jednako kao i u drvenim kućama bijelaca.

– Možda si nas namjerno doveo u tu prokletu guštaru! – napadne Abe traper. – Možda si se udružio s Indijancima...

Will se nasmije. Ljutile su ga riječi tog prokletog građanina, ali su ga i zabavljale.

– A zašto bih to učinio?

– Potreban ti je novac. Nije ti dovoljno ono što ti mi plaćamo.

Traper se opet nasmije u sav glas.

– Kako si se toga sjetio! Rekao bih da ti magla baš ne koristi, zar ne?

Abe bijesno dohvati nož. I Nat, koji je sav crven od srdžbe slušao taj razgovor, bio je spreman za borbu. I njega kao da je pomalo zarazilo histerično ponašanje njegova partnera.

– Prokletniče! – poviče Abe.

Traper je ostao miran. Pomislio je da mnogi ljudi ne podnose život u divljini. Zašto nisu radije ostali na svojim farmama u toplim kućama? Tamo su mogli vikati na svoje podređene i iskaliti bijes na svojim ženama.

– Samo me ubijte! – mirno im dobaci traper. – Pitanje je samo tko će vas dovesti natrag u Vincennes!

– Naći ćemo put kući! – izjavi Nat.

– Jeste li sigurni u to?

Abe bijesno stisne usne. Činilo se kao da razmišlja, a zatim je mrmljajući nešto tiho maknuo ruku s noža. I Nat je odustao.

– Neka te davo nosi! – promrmlja Abe.

Okrenuo se škripajući pri tome zubima. Ponovno udari mladog Indijanca i odmakne granje.

Pugeshashenwa zatetura od udarca i padne među trnje. Ustao je stenjući. Očima koje su sjale od bijesa pratio je bijelce koji su se provlačili kroz gustiš kunući glasno.

– Dalje, dalje! – tjerao ga je Nat.

Dječak krene dalje preko volje. Postalo je svjetlije, a maglene oblake zamijenio je polumrak. Svježiji je vjetar prolazio krošnjama visokog drveća. Nekoliko je srna pobjeglo pred njima nestajući u velikim skokovima iza grmlja.

Vincennes, veliki grad bijelaca, bio je udaljen još dva do najviše tri dana. Pughashenwa je to znao jer je prije nekoliko mjeseci pratio oca, koji je s više od četiri stotine ratnika krenuo na razgovor s generalom u taj grad. Momak se još svega sjećao posve točno. Čule su se oštre riječi, a Tecumseh mu je poslije kazao da je rat sada neizbježan.

Iza Pughashenwe zarzali su konji.

— Mirno, samo mirno! — začu kako ih traper smiruje. — Još samo nekoliko metara i šuma će se naći za nama.

Pughashenwa pogleda gore prema krošnjama drveća. Možda će mu Gospodar života dati znak i pomoću mu da pobjegne tim užasnim ljudima? Ali ništa se nije dogodilo. Munja nije osvjetlila polumrak, drveće je ostalo nijemo a ni šumske životinje nisu obratile pažnju na njega.

Što bi Tecumseh učinio na njegovu mjestu? Da li bi pokušao pobjeći? Pughashenwa odmahne glavom. Nije imao oružja. Svezanih ruku bio je ostavljen na milost i nemilost divljim životinjama.

— Kad ćemo se napokon odmoriti? — zapita nestrpljivo Nat. — Užasno sam gladan.

Abe se okrene. Njegove srdžbe kao da je iznenada nestalo.

— Dobra pomisao — složi se. Zatim pogleda traper. — Što ti kažeš na to, Will?

Will Thorton samo slegne ramenima.

— Nisam ja ovdje gazda. Kako vi zapovjedite, tako će biti.

Abe promrmlja nešto zlovoljno, a zatim pokaže na malu čistinu.

— Ovo je dobro mjesto.

Kao na zapovijed, ljudi i konji zaustaviše se kao ukopani.

Nešto poslije gorjela je mala vatra.

Muškarci čučnuše oko vatre, na kojoj su pekli male komadiće mesa. Traper pokaže na dječaka koji je sjedio podalje u travi i gledao preda se.

— Zar nećete i njemu nešto dati? — zapita.

Abe bez riječi izvuče komad mesa iz svoje vreće sa zalihami i baci ga dječaku pred noge. Pughashenwa ga začuđeno pogleda i dohvati meso.

— Morate mu odvezati ruke — reče traper. — Ili bi, možda, trebao zubima držati meso nad vatrom?

Abe se uhvati za glavu.

— Jesi li lud?! — poviče. — Čim mu se pruži prilika, taj će prokleti Indijanac pobjeći!

Will Thorton kucne po svojoj puški koja mu je ležala preko koljena.

— Naoružani smo!

Abe ustane kunući. Izvukao je nož, prišao dječaku i prerezao kožnate konopce kojima su mu bile svezane ruke. Na Shawneejevu licu nije se pomakao niti jedan mišić.

– Čovjek bi mogao pomisliti da je taj klipani nešto osobito – reče zagrižljivo Abe. – Po tome kako s njime postupaš!

– Jednoć su me zarobili Irokezi – odvрати traper. – To su najratoborniji i najsvirepiji crvenokošci koje sam ikada sreo. A čak su mi i oni odvezali ruke za vrijeme jela.

– A kako si im pobjegao?

Will se nasmiješi.

– Oženio sam se kćerkom poglavice, kako inače! Na žalost, taj brak nije dugo trajao!

Pugeshashenwa je halapljivo jeo meso. Znao je da ga traper neprekidno promatra, iako tako nije izgledalo. Njegova je slobodna ruka ležala opasno blizu obarača puške. Nikada mu ne bi uspjelo pobjeći pred smrtonosnim metkom.

Oba konja zarzaše. Stajali su samo nekoliko metara dalje čupajući travu.

– Što je životinjama? – zapita prestrašeno Nat.

– Ne boj se! – odgovori traper. – Oni bi samo htjeli da ih istrljamo.

Ustao je ne ispustivši pri tome pušku iz ruke. Njišući je koracima prišao životinjama. Izvukao je četku iz svoje torbe na sedlu i počeo njome gladiti jednog konja neprekidno promatrajući što se događa oko vatre.

Sada ili nikada, pomisli Pugeshashenwa.

Naglom kretnjom dobaci životinjama svoj zalogaj mesa.

Pogodio je jednog konja u vrat. Životinje su se prestrašile i podigle na stražnje noge. Udarac kopitom izbi traperu pušku iz ruke.

– Zadržige ga! – zavikao je.

– Zadržite dječaka!

Ali prije no što su se ona druga dvojica uspjela oporaviti od iznenađenja, Pugeshashenwa je već bio nad njima. Dohvatio je granu i udario ih po licu. Tada im je istrgnuo noževe iz pojasa.

Will Thorton pokušao je očajnički proći između konja koji su udarali oko sebe. Uspjelo mu je da izvuče sjekiru iz pojasa.

Kad se uz užasan krik htio baciti pokraj konja na dječaka, opet ga pogodi kopito. Željezo je okrnulo njegovu sljepoočicu i traper se onesviješten sruši na zemlju.

Abe i Nat vikali su nastojeći rukama zaštititi oči. Pugeshashenwa im je bacio žar u lice, pa su oko sebe vidjeli još samo beskrajan mrak.

– Bježmo! – poviče Abe. Taj će nas klipani ubiti!

I oni pobježu svaki u svom smjeru. Pugeshashenwa je čuo kako nešto bijesno dovikuju te kako padaju među grane pune trnja i dalje urlajući.

Grane su se lomile i pucale, sve dok se nije čulo više ništa doli šumorenje vjetra i rzanje konja. Životinje su se opet smirile i stale pasti pokraj drveća.

Dječak ispusti goruću granu. Protrlja ranjene ručne zglobove i pride traperu koji je stežući ležao u travi. Kad se Pugeshashenwa sagnuo kako bi podigao sjekiru, traper je pokušao da se uspravi, ali mu to nije uspjelo. Uz duboki uzdah ponovno klone na travu.

Pugeshashenwa je zastao neodlučno pokraj njega. Tad položi pušku pored trapera.

— Ti si dobar čovjek! — izjavi svečano. — Kad bi svi bijeli ljudi bili poput tebe, tada više ne bi bilo ratova.

Okrenuo se, otjerao konje s nekoliko uzvika i nestao u šumi.

X

Sunce je stajalo visoko na nebu obasjavajući toplim zrakama Tuckabatshe.

Muskogeeji su se sakupili na gradskom trgu koji je sada bio ispunjen do posljednjeg mjesta. Veliki ratnik i drugi članovi Visokog savjeta sjedili su na svojoj klupi. Lica su im bila potpuno mirna i nisu odavala njihove osjećaje.

Kad se Tecumseh sa svojim ratnicima približio trgu, mnoštvo se razmaknulo.

— Dolaze! — poviče netko.

Shawneeji su se kretali prema središtu kvadrata, gdje je gorjela sveta vatra. Osim kožnatih pregača i torba bili su potpuno goli. U rukama su držali goleme, crvenom bojom

obojene ratne buzdovane svoga plemena.

Kad su stigli do kraja prolaza, otvorište svoje torbe.

Tecumseh izgovori nekoliko riječi molitve prolazeći pokraj tog mnoštva ljudi. Pri tome su Shawneeji prosipali duhan kako bi posvetili zemlju.

Jedan za drugim prišli su vatri. Tri su puta prošli oko nje da bi zatim bacili u plamen ostatak duhana. Tada naglo zastadoše.

Tecumseh skine torbu i baci je divljom kretnjom od sebe. Iz njegova se grla vinuo davolski ratni poklič Shawneeja.

Muskogeeji se trgnuše. Začudeno su promatrali kretnje Shawneeja, koji su glasno vičući plesali oko vatre, skakali i trzali se.

— Smrt bljedolikima! — poviče Tecumseh.

Ples je prikazivao ogorčenu borbu. Shawneeji su puzali po zemlji a zatim iznenada skočili podignuvši ruke uvis kao da drže u njima smrtonosni nož za skalpiranje. Kretnje su postajale sve brže, plesači su sada već bili u ekstazi. Užasno se uzbuđenje osjećalo svuda uokolo.

Strahovito prodornim i pobjedonosnim krikom — zamišljenim uništenjem neprijatelja — taj se ples završio.

Tecumseh sav oznojen pristupi vatri podižući ruke prema nebu. Njegove su usne šaptale nećujne molitve. Kuc-

nuo je trenutak na koji je tako dugo čekao.

– Ratnici Muskogeeja! – poviče on. Braćo moje majke! Počujte što vam imam reći, počujte riječi Velikog duha koji vam govori kroz mene!

Muskogeeji su ga znatiželjno promatrali.

– Naša je domovina u opasnosti otkad su nas bljedoliki preplavili poput nabujale rijeke. Dolaze sa svojim vatrenim cijevima i dugim noževima. Oduzimaju nam našu zemlju, kao što su je oduzeli i našoj braći na istoku, na obali velike vode.

Zastao je načas a onda nastavio:

– Gdje su danas Pequote? To vas pitam! Gdje su Narragansetti, Mohikanci, Pokanoketi i mnoga druga moćna plemena našeg naroda? Pohlepa i nasilje su ih uništili, kao što sunce uništava snijeg.

Njegove su oči poprimile zabrinut izraz a na čelu su mu se pojavile duboke bore kad je nastavio tužnim glasom:

– Braćo moje majke, pogledajte znakove! Ne vjerujte blijedim ratnicima! Borite se za svoju zemlju! Duhovi moćnih mrtvih optužuju, a njihove suze padaju s neba koje plače. Osvećimo ih!

Zastao je, a žar u njemu rasplamsao se u silnu vatru. Izraz njegova lica posve se izmijenio. Njegove tamne oči gorjele su od uzbuđenja, usne su mu

se stisnule, a on je pun srdžbe ispružio šaku prema nebu.

– Uništimo bijele ljude! – zagrmi glasom poput groma. – Oduzet će vam vašu zemlju, pokvarit će vaše žene. Zgazit će travu vaših mrtvih. Otjerajte ih onamo odakle su došli! Natrag, natrag na prokletu veliku vodu preko koje su došli na naše obale! Spalite njihove kuće, uništite njihov rod! Bljedoliki se ne smiju radovati, zemlji crvenog čovjeka! Rat sada! Rat zauvijek! Rat sa živima, rat s mrtvima! Iskopajte im kosti iz grobova! U našoj zemlji ne smiju počivati kosti bijelog čovjeka! Ovo je želja Velikog duha, želja koju je ot-krio mom bratu proroku.

Poglavica spusti ramena, a izraz užasne zabrinutosti pojavi mu se u očima.

– Vidio sam dva puta dvadeset i dva proljeća doći i proći – nastavi tužno. – Za to je vrijeme nesloga uništila i upropastila mnoga plemena!

Opet je ispružio ruku prema nebu a strašan mu bijes zgrči lice. Njegov je glas grmio:

– Ubijte stare poglavice koji žele samo mir! Ubijte volove, svinje i kokoši! Nemojte raditi! Uništite kotače tkalačkih stanova. Bacite plugove i sve što su vam bijelci donijeli!

Muskogeeji su sa sve većim uzbuđenjem pratili Shawneejev govor. Te strastvene riječi povukle su za sobom čak i one poglavice Velikog savjeta koji

su bili poznati kao oprezni ljudi. Napeta izraza lica promatrali su Shawneejeve usne.

Tecumseh je vidio djelovanje svojih riječi i oduševljenje mu dade još veću snagu.

— Pjevajte pjesmu plemena sa sjevernih jezera! Plešite njihov ples! Vitlajte ratnim sjekirama, kličite ratni poklič i prestrašit ćete bljedolike! Vatrene će im cijevi ispasti iz ruku. Zemlja će se pretvoriti u močvaru i zadržati ih kako biste ih mogli ubiti svojim buzdovanima. Mi ćemo biti s vama, moji Shawneeji, ujedinjena plemena i ja! Dižite svoje ruke s ratnim sjekirama, budite snažni, a ja ću doći i pokazati vam put kojim morate ići i reći vam što morate činiti!

Val oduševljenja zahvati okupljene ratnike. Ruke sa sjekirama ispružile su se prema nebu, začuše se povici.

Tecumseh je povjerovao da je pobijedio. Oduševljeno se nasmiješio Dabrovoj glavi.

Tada mu je ovaj pružio dugu svečanu lulu Shawneeja. Tecumseh pristupi Velikom ratniku, vrhovnom poglavici Velikog savjeta i pruži mu lulu ukrašenu biserima, školjkama i čekinjama divlje svinje.

Vrhovni poglavica prihvati lulu ledena izraza lica. Osjećaj nesigurnosti priguši radost u Tecumsehovu srcu. Ipak se nasmiješio.

— Da li ti se svidao moj govor?

Nešto nalik smiješku pojavi se na ozbiljnom licu Velikog ratnika.

— Tvoje su riječi bile snažne i moćne! — odvrati on pošto je povukao nekoliko dimova iz lule. — Razmislit ću o svemu i saopćiti ti odluku Velikog savjeta.

Tecumseh je trenutak oklijevao a zatim je položio na zemlju pokraj poglavice crvene štapove, ratnu sjekiru i ratni pojas. Razvezao je kožnate konopce i crveni su se štapovi rasuli.

— Ovo su znakovi rata — svečano izjavi. — Znakovi našeg svetog saveza, koji je želio Gospodar života.

Tecumseh pokaže na stvari položene pred poglavicu.

— Baci svakog dana po jedan štap — nastavi. — Kad potrošiš sve štapove, kucnuo je trenutak da uništimo bljedolike. Prohujat ćemo preko njih poput orkana sa sjevera, juga, zapada i istoka.

Vrhovni poglavica podigne štapove i nestane bez riječi u kolibi savjeta.

Ostali poglavice Velikog savjeta krenuše za njim. Tecumseh je gledao za njima. Sleglo se i oduševljenje Muskogeeja. Samo su još Weatherford i njegovi ljudi dizali ratne sjekire u vis proklinjući bljedolike.

Dabrova glava pristupi poglavici.

— Tvoj je govor bio dobar. Ali neki mi unutarnji glas go-

vori da Veliki ratnik ne želi ratovati.

– Uzeo je zavežljaj – reče pun nade Tecumseh.

Dabrova glava kimne.

– Možda se varam – nastavi ozbiljno. – Možda je to samo ružan san koji zbunjuje moj duh. Nadam se, brate moj!

Minute su prolazile. Nastala je tišina, a Muskogeeji su stajali nepomično na svojim mjestima. Promatrali su kao začarani ulaz na kolibi savjeta.

Ni Tecumseh ni njegovi nisu mogli odvratiti pogled s ulaza.

Tako su prolazile minute u napetom iščekivanju.

Tecumsehu se činilo kao da je prošla vječnost kad se nakon pola sata na vratima pojavio veliki ratnik. Iza njega došli su i drugi poglavice. Njihova lica nisu odavala što misle. Tecumsehu se samo pričinilo kao da je u očima velikog vraća opazio izraz zlobe.

– Tecumseh, govorio si nam velike riječi – započne mirnim glasom Veliki ratnik. – Govorio si strastveno i tvoj nas je govor sve povukao za sobom.

Prižio je ruke pogledavši svoje ratnike.

– Ali smisao tvojih riječi nije dobar! Zašto bismo ubijali bljedolike! Već se mnogo mjeseci dobro slažemo s njima, radimo njihovim alatom i držimo njihove životinje. Veliki duh sigurno ne želi da dode do rata...

Tecumseh stisne šake. Užasnan mu bijes natjera krv u glavu.

– To ni sam ne vjeruješ! Sumnjaš u moje riječi i u riječi moga brata proroka koji je čuo glas Velikog duha! Preziram te!

Veliki je ratnik ostao posve miran, a Tecumseh pokaže prstom na njega.

– Tvoja je krv bijela! – dobači mu prezirno. – Slušao si moj govor, uzeo moje štapove i ratnu sjekiru, ali ti se ne želiš boriti.

Shawnee se podrugljivo nasmiče.

– Veliki će te duh kazniti zbog toga! Želja je Oca svih stvari da uništimo bljedolike. Ako to ne učinite, kaznit će Muskogeeje.

– Lažeš – reče mirno Veliki ratnik.

– Kažeš da lažem? – Tecumseh prezirno pogleda oko sebe. Tada me poslušaj: kad se vratim do Tippecanoe, udarit ću snažno nogom a zemlja će zadrhtati! Sjeti se mojih riječi!

Rekavši to, Shawnee se okrene. Tecumseh odvede svoje ratnike iz svetog kvadrata i oni su ga slijedili razočarana izraza lica.

– Tecumseh! – začu uzvik iza sebe.

Shawnee zastane i okrene se. William Weatherford probio je put kroz gomilu, zastao i užarenim očima pogledao Tecumseha.

– Vjerujem tvojim riječima!
– zaviče tako glasno da su svi Muskogeeji mogli čuti. – Kad svane odlučujući dan, ja i moji ratnici slijedit ćemo te! – do-
baci glasno i vatreno.

Tecumseh zahvalno kimne.

– Moje je srce puno radosti što ima hrabrih ljudi među braćom moje majke. Hvala ti, brate moj! Gospodar života obdario te razumom koji poglavice Velikog savjeta očigledno nemaju.

Veliki ratnik i poglavice skočiše bijesno sa svojih mjesta. Prije no što su mogli išta poduzeti, Tecumseh i njegovi ratnici nestali su u jednoj uličici.

Vrhovni poglavica obrati se ljutito Weatherfordu:

– Napusti ovaj grad! Ti i tvoji niste zavrijedili da živite u Tuckabatsheu.

Weatherford nijemo kimne i odmah krene sa svojim ratnicima prema kolibama.

Kad je nakon nekog vremena spremio svoje stvari na konja, zastao je promatrajući rub šume.

Tecumseh i njegovi ratnici nestajali su jedan za drugim među drvećem u daljini.

– Veliki poglavica! – reče Weatherford pokazujući prema šumi u kojoj je nestao Tecumseh.

XI

Teški sivi oblaci prekrivali su nebo, a sunce je blijedo sjalo kroz granje. Zrak je mirisao na snijeg. Bilo je hladno, a Pugeshashenwa se ljutio što nije ponio svoje krzno.

Već je četiri dana trčao kroz šumu. Odmarao se samo vrlo kratko, obuzet mislju da što prije stigne do svog kanua. Prošlo je previše vremena, pa se bojao da više neće stići da pravovremeno upozori svog oca. Taj njegov strah rastao je iz dana u dan.

Ali morao je pokušati. U opasnosti je bio život njegova plemena, domovina pokraj rijeke, koju su bljedoliki nazivali Tippecanoa. Ta zemlja nije smjela pasti u ruke neprijatelja. A ni on nije mogao zamisliti svoj život u nekom drugom kraju.

Njegove su misli odlutale do Jutarnjeg rumenila, djevojke jasna pogleda koja je tako malo govorila a toliko obećavala. Možda će postati njegova žena kad odrastu. Nasmiješio se pri toj pomisli. Bilo bi lijepo imati nekoga tko te voli i čeka na tebe pokraj vatre kad se vraćaš iz lova.

Dječak uspori korake kako bi se malo odmorio. Naslonio se na drvo promatrajući kroz lišće rijeku koja je tekla pod njim. Nekoliko se šarenih ptica kupalo u blatnoj vodi. Jesu li vidjele njegova oca? Jesu li one znale da li je njegov otac već krenuo kanuom prema sjeveru? Odmahnuo je. Ne, to mu je mogao odati samo Gospodar života, ali taj je uporno šutio.

Počelo je sniježiti. Lagane pahuljice padale su na zemlju pokrivši je ubrzo tankim slojem snijega. Pugeshashenwa je zabrinuto ustanovio da snijeg počinje padati u sve gušćim pahuljicama.

Nadao se da neće zalutati.

Sada ga više ništa nije smjelo zadržati. Morao je što je prije stići do logora gdje ga je iznenadio traper s onom dvojicom građana. Njegov kanu morao je tamo ležati na obali. Tako se barem nadao.

Nije imao vremena sagraditi novi kanu. A nije ni znao da li bi to umio, iako je već često promatrao ratnike svog plemena pri tom poslu. I tako mu je preostala samo nada da ga čeka njegov kanu.

Ubrzao je korak. Pred njim se pružala dolina s blagim brežuljcima i nekoliko stijena. Činilo se kao da ih je netko nepažnjom razasuo posvuda uokolo.

Dolinom je vijugao potočić.

Pugeshashenwa se počeo spuštati. Logor nije mogao biti udaljen više od četiri kilometra, pa je – makar i po ovom nevremenu računao da će stići onamo za najviše tri četvrt sata.

Dječak se morao penjati preko stijena. Ledeni vjetar tjerao mu je pahuljice u oči. Vrijeme se neprekidno pogoršavalo.

– Veliki duše, pomози mi! – poviče u vjetar.

Ali Gospodar života nije imao dobrih namjera s Pugeshashenwom. Poveo ga je kroz oluju do spilje koja je pozivala dječaka da se odmori u njoj. Zašto se ne bi neko vrijeme odmorio? Topla vatra zacijelo bi mu koristila. A komad mesa dao bi mu novu snagu. Ponio je, naime, sa sobom svu zalihu mesa onih građana koji su ga napali i bezdušno mučili.

Pugeshashenwa, krene, prema ulazu u spilju. Vjetar mu je ledio vlažne i već promrzle udove, pa se požurio da dođe na suho mjesto.

Ušavši u spilju, otkrio je nešto užasno. Pred njim je ležalo nešto tamno i opasno, a Pugeshashenwa je dobro znao što je to.

To tamo uspravilo se glasno mumljajući, sve dok nije doseglo dvostruku dječakovu visinu. Pugeshashenwa se prestrašeno povukao do zida spilje.

– Medvjed! – krikne očajno.

Nije mogao pobjeći, pa mu je preostala samo borba. Dršćući dohvati jedan od ona dva noža koja je oduzeo bljedolikima.

Medvjed mu je teturajući prilazio. Dječak ga je omeo u snu pa je bio razdražen. Uz to bio je i gladan. Već je prošlo mnogo vremena otkad je posljednji put jeo. Predugo gladovanje za tako velikog medvjeda.

Pugeshashenwa je zastao kao ukopan. Njegove su oči, usprkos strahu, bile raširene, a drhtao je cijelim tijelom. Iako je bilo hladno, znoj ga je oblio. Koljena su mu klecala.

Zar je to bio kraj njegova života? Zar nikada više neće vidjeti svog oca? Nikada više neće stajati s Jutarnjim rumenilom pokraj rijeke i promatrati igru valova? Zar ga je Gospodar života već sada zvao k sebi?

Dječak nije sumnjao u to. Nije se mogao boriti protiv medvjeda. Nije imao nikakvog izgleda. I ratnici poput Tecumseha i Dabrove glave morali bi se dobrano pomučiti da tog medvjeda ubiju nožem.

Pugeshashenwa se još dobro sjećao nekog ratnika kojega je prošlog ljeta raskomadao medvjed. Jedva su ga prepoznali čak i njegovi rodaci. Ne, nikakva izgleda nije imao.

Počelo ga je gušiti, a ruka u kojoj je držao nož oslabila je.

Tada se medvjed bacio na njega. Divljim mumljanjem podigao je šape, otvorio gubicu i pokazao svoje oštre, sjajne zube. Slina mu je u dugim koncima kapala niz vrat.

Pugeshashenwa se hrabrošću očajnika bacio naprijed. Zabio je svom snagom nož u trbuh životinje, osjetivši kako prodire kroz debelo krzno.

Medvjed je desnom šapom bijesno zagrabio prema Indijancu i razderao mu ruku.

Pugeshashenwa krikne i ispusti nož. U očaju bacio se na lijevu stranu prema izlazu iz spilje. Medvjed ga je teturajući slijedio.

Dječak uhvati drugi nož. Užasna mu je bol razdirala tijelo i umalo što se nije onesvijestio. Hroptao je. Borio se svom snagom protiv nesvjestice koja je značila sigurnu smrt. Ali nije li ionako bio izgubljen?

Na sve četiri ispuzao je u oluju. Samo ga je nada u čudo koje je mogao učiniti Veliki duh tjerala dalje. Rana je gori poput vatre, a bol mu je kočila tijelo. Krv mu je tekla iz rane i zacrvenila snijeg. Hladan ga je vjetar šibao po licu. Pugeshashenwa uzdane i zatvori oči.

Ne smijem se predati, pomisli. Ne smijem!

Iza sebe začu sve glasnije mumljanje i stenjanje ranjenog medvjeda. Golema je životinja isteturala iz spilje podigavši prijeteci velike šape.

Medvjed je širom rastvorio ždrijelo i zubi mu zasjaše na bljedom svjetlu dana. Krzno mu je bilo puno krvi.

Pugeshashenwa uspije najvećim naporom da stane na noge. Teturao je naprijed. Snijeg je padao tako gusto da je ispred sebe jedva vidio stijene. Sve mu se gubilo pred očima, a zli su dusi bjesnjeli u njegovu tijelu. Bol je bila nesnosna. Pao je na koljena. To je kraj, pomislio je.

— Dalje! — prisilio je samog sebe.

Ustao je hropćući. Krenuo je korak dalje, pa još jedan i još jedan...

Bijeli ga je pakao okružio poput razbješnjelog mora. Bilo je užasno hladno. Snažni je vjetar trgao dječakovu odjeću. Pugeshashenwa stisne zube. Što je učinio da ga Gospodar života već tako rano zove k sebi?

Medvjeda nije mučilo nevrijeme. Nagon i želja za hranom tjerovali su ga dalje, za teturajućom sjenom dječaka. Jedva da je i osjećao ranu u trbuhu. Ali on nije mogao razmišljati o tome.

Pugeshashenwa se ogleda u užasnom strahu. Suze su mu tekle niz ispucano lice. Oči su mu se upalile i podlile krvlju. Teško je disao.

Medvjed se sve više približavao.

— Pomozi mi, Gospodaru života? — zavapi sav očajan Pu-

geshashenwa. – Daj da se dogodi čudo...

Dječak uhvati ranjenu ruku a lice mu se zgrči od boli. Obuze ga mučnina. Užasne slike izronile su nejasno pred njegovim očima. Vidio je leš ratnika kojega je ljetos raskomadao medvjed.

Možda ću pobjeći medvjedu u toj mećavi, sjetio se iznenada. Možda me neće više vidjeti. Ali mumljanje je postajalo sve glasnije. Životinja je bila tik iza njega. Dječak još jednom skupi svu svoju snagu i počne se hropćući uspinjati uz brežuljak.

Tada se iznenada pojavi neka tamna sjena pred njim, koju nije na vrijeme opazio zbog gustog snijega koji je padao. Dječak udari o stijenu i sruši se ošamućen na zemlju. Bol kao da je iscijedila svu snagu iz njegova oslabljenog tijela. Očajno je hvatao zrak, pružio obje ruke u prazno i polagano ih spustio. U glavi mu se stalo vrtjeti.

Sada je sve svršeno, pomisli. Sve je bilo uzalud. Svada s čarobnjakom, bijeg iz svetog grada, duga vožnja čamcem, borba s bijelcima. Medvjed će ga rastrgati, a njegova braća vjerojatno neće pronaći ni njegovu lešinu. Njegove će kosti pobijeljati u toj dolini mnogo milja daleko od doma.

Medvjed se približavao. Pugeshasheuwa je opazio njegove tamne obrise kroz suzne oči. Životinja je podigla šape s ostrim kandžama. Ali Pugeshasheuwa nije više čuo zvižduk ratne sjekire koja je proletjela kroz zrak i zabila se ruž-

nim zvukom u lubanju medvjeda. Životinja zatetura u stranu okrene se ošamućena u krug i sruši na zemlju.

Tecumseh je zadovoljno uzdahnu. Izišao je s Dabrovom glavom iza stijene, prišao medvjedu i izvukao svoju sjekiru iz njegove lubanje. Kad se sagnuo nad onesviještenog dječaka, trgnuo se zaprepašteno.

– Moj sin! – uzvikne prestravljen i iznenađen.

XII

Čamci su polagano plovili uz vodu. Snijeg nije više padao u tako gustim pahuljicama a lagani ih je vjetar raznosio uokolo.

Pugeshashenwa je teško dišući ležao u kanuu svog oca. Tecumseh je povio njegovu ranu španjolskom mahovinom i pokrio ga toplim krznima. Dječak je polako otvarao oči.

Dabrova glava je klečao pokraj dječaka i netremice ga motrio. Čim je opazio da otvara oči, okrenuo se da obavijesti Tecumseha, ali je ovaj već bio pokraj sina.

Tecumseh nijemo kimne. Dao je četvorici ratnika u kanuu znak i oni počese veslati polaganije. Tada se nasmiješio i nagnuo nad sina.

– Pugeshashenwa – reče nježno. – Čuješ li me?

Dječak zastenje. Pokušao se uspraviti, ali Tecumseh ga zadrži.

– Nemoj se micati! – naredi mu. – Još si slab. Izgubio si mnogo krvi.

– Zar nisam mrtav? – zapita dječak.

Tecumseh odmahne.

– Stigli smo u posljednji trenutak da pošaljemo medvjeda na vječna lovišta.

– Kako ste me pronašli?

Poglavica pokaže na Dabrovu glavu, koji je napeta izraza lica sjedio pokraj njega. Vjetar je bio hladan pa je trljao prozeble ruke.

– Bili smo u lovu – nastavi Tecumseh – kad nas je mećava iznenadila. Pronašli smo zaklon u nekoj spilji. Tada začusmo medvjeda i...

– Tvoj je otac ubio medvjeda – reče Dabrova glava.

Dječak se nasmiješi. Španjolska je mahovina ublažila njegove bolove pa se već osjećao mnogo bolje. Gospodar života ga je, dakle, ipak spasio, iako mu je za to bilo potrebno mnogo vremena.

– Zašto si krenuo od kuće? – zapita Tecumseh nakon nekog vremena. – Zar ponovno iskušavaš svoju hrabrost?

Dječak je bio ozbiljan. Njegovo se lice zamračilo i on skrene pogled stisnuvši usnice.

– Sine moje... govori! Što te nagnalo od kuće?

Pugeshasheuwa je oklijevao.

– Što je? – zapita Tecumseh. – Jesi li pobjegao i ne usuđuješ se natrag u logor?

– Ne... to je...

Dječak je tražio riječi. Kako je to mogao kazati svom ocu? Kako kazati čovjeku da ga vlastiti brat vara?

– Ne boj se! – nastavi Tecumseh mirnim glasom. – I ako si učinio nešto lakomisljeno, neću se ljutiti na tebe...

– To je... nešto užasno...

Poglavica se ukočio. Kao da mu je pala mrena s očiju. Nešto se strašno dogodilo. Te se vijesti za cijelo vrijeme putovanja plašio... a sad je taj trenutak došao! Čut će tu užasnu vijest iz usta svog sina.

– Gorski lav! – izleti Dabrovj glavi.

Tecumseh teško kimne. Prvi je put u životu osjetio nešto nalik na strah, a taj mu se čudni osjećaj proširio po cijelom tijelu.

Ratnici su prestali veslati promatrajući poglavicu užasnutim pogledima.

– Što je? – zapita hrapavim glasom poglavica. – Govori! Naređujem ti!

Njegov se sin ugrizao za donju usnu.

– Tenskwatawa... tvoj brat... hoće te prevariti i napasti bijelce ne čekajući tvoj povratak. On kaže...

Tecumseh ga užasnuto pogleda. Bio je spreman na nešto strašno, ali ne na vijest poput ove. Oči su mu se ovlažile i nijemo je spustio glavu.

Dabrova glava se prvi snašao. Žestoko je odmahnuo glavom udarivši stisnutom šakom po rubu čamca. Kanu se počne njihati.

– Ne! – zaviče. – Ne, to ne može biti!

Pugeshashenwa ne reče ništa. I u njegovim su se očima opet pojavile suze. Usne su mu zadrhtale.

– Ne! – ponovi Dabrova glava. – To ne može biti istina!

Tada je duže vrijeme zavlada tišina. Čuo se samo šum rijeke, šaptanje vjetra i teško disanje ljudi u čamcu.

— Odakle to znaš? zapita tiho Tecumseh.

Dječak mu je oklijevajući sve ispričao. Pričao je o sastanku i o čarobnjakovu govoru punom mržnje, o svojem posjetu kolibi na brežuljku i o svom bijegu. Jutarnje rumenilo nije spomenuo. Nije želio da djevojka ima neprilika bude li se njegov otac naljutio.

Tecumseh je pažljivo saslušao sina. Nestalo je straha iz njegova tijela. Pogled mu je ponovno bio čvrst i snažan.

— Kada si krenuo? — zapita.

Dječak mu je to kazao.

— Tada ćemo se možda još pravovremeno vratiti! — reče s mnogo nade poglavica. — Još nije sve izgubljeno...

Ustao je a njegov snažan glas dopro je do ratnika u drugim čamcima.

— Brže, braćo! — povikao je. — Moramo letjeti poput ptica kako bismo spasili naš narod od propasti.

Shawneeji su brzim pokretima vukli vesla kroz vodu. Njihove su ruke oslabile od napora, ali nisu veslali polaganije i čamci su sve brže jurili rijekom. Čak su i Tecumseh i Dabrova glava pomagali veslačima.

Tecumseh je bio pun nade. Možda će se sve ipak dobro završiti. Budu li pravovremeno stigli do logora, govorit će ratnicima i uvjeriti ih u ludost njihovih namjera. I njegov je brat to morao shvatiti. Morao je uvidjeti da je još prerano za napad i da bi takav rat zahtijevao previše žrtava.

Tecumsehovo je lice poprimilo tužan izraz kad se sjetio

svog brata blizanca. Što je Tenskwatawu natjeralo da počinj izdaju? Želja za vlašću ili pak zavist, kako je tvrdio njegov sin? Ili su drugi poglavice utjecali na njega nudeći mu bogatstvo bude li u odsutnosti Tecumseha napao bijelce?

Mnogo pitanja, a odgovora nije bilo.

— Tecumseh!

Poglavica se okrene prema Dabrovoj glavi koji je pokazivao gore, uz rijeku. U daljini se vidjelo nekoliko tamnih točaka. Polagano su se približavale.

— Kanui — reče Dabrova glava.

Tecumseh kimne.

— Ratnici u lovu — reče tobože mirno. — Ili braća koja nam dolaze u susret kako bi nas pozdravila.

Dabrova glava postajao je sve uznemireniji. Oči su mu se raširile, usta otvorila i on je očajnički tražio riječi.

— Ali... — napokon je izgovorio teškom mukom. Njegov je glas drhtao. — Ali sve se više čamaca pojavljuje...

Sada je i Tecumseh počeo sumnjati. Nešto je zapovjedio i njegovi su ratnici počeli veslati polaganije.

Pugeshashenwa se teškom mukom uspravi.

— Tko bi to mogao biti? — zapita, otkrivši tamne točke koje su postajale sve veće.

Nije bilo odgovora.

Moglo bi biti oko stotinu ratnika! — poviče Dabrova glava. — A možda još i više!

Kad su se čamci približili na stotinu metara, Tecumseh je odahnuo.

– To su Siouxi! Naši saveznici!

– Ali ne donose dobre vijesti! – odvrati uzbuđeno Dabrova glava. – Pogledaj njihova lica...

Tecumseh čvrsto stisne usne.

– Neki su ranjeni! – uzvikne Pugeshashenwa.

Čamci su sada bili udaljeni još samo nekoliko metara. Jedan Sioux nešto poviče i njegovi ratnici doveslaše do Tecumsehova kanua.

– Pozdravljam Tecumseha! – reče kratko.

Shawnee podigne desnu ruku.

– Pozdravljam Žuto pero, hrabrog poglavicu Siouxa! Zašto plovite prema jugu, riječkom koju bijelci nazivaju Wabash?

Žuto pero spusti glavu. Tecumseh tek sada opazi da poglavica krvari iz nekoliko manjih rana. I neki od njegovih ljudi nosili su tragove borbe na tijelu.

– Wakan Tanka nas je napustio! – reče Sioux teškim glasom. – Sve je propalo!

Tecumseh se jedva uspio svladati. Kao da je neka golema šaka stegla njegovo srce. Osjeti kako valovi nekog beskrajnog mora jure prema njemu.

– Moj brat...

Sioux kimne.

– Danas ujutro... – počne, pa nastavi – tvoj je brat zapovjedio da napadnemo. A bijelci se sručiše na nas poput roja pčela. Nismo imali nikakvih mogućnosti.

Tecumseh pogne glavu. Pričini mu se kao da iz velike daljine čuje urlik gorskog lava.

Na to ga je dakle želio upozoriti Gospodar života. Njegov je san bio velika pobjeda Indijanaca... A sada ga je uništila vlastita krv, samovoljni čin njegova brata blizanca.

– Gdje je moj brat? – upita promuklim glasom.

Sioux slegne ramenima.

– Molio se na brežuljku kad je borba započela. Možda su ga Huroni ubili.

– Huroni?

– Njihov je stari poglavica od samog početka bio protiv napada. Stalno nas je upozoravao, ali mi ga nismo slušali. I mene su zaslijepile riječi tvog brata.

– Ali ti ga ipak nisi ubio.

– Umoran sam – odvrati Sioux. – Htjeli bismo se vratiti na naša lovišta i sve zaboraviti. Ali Huroni su puni mržnje, a njihov se poglavica zakleo da će ubiti proroka.

Tecumseh pogleda u daljinu. Obuze ga užasna potištenost. U njemu nije bilo mjesta za osjećaj mržnje ili osvete. Tensk-watawa je bio njegova krv, iako je uništio njegov veliki san i smisao njegova života.

– Da li je moj brat... započeo Tecumseh, ali tada opazi da Siouxi odlaze.

Rijeka je opet ležala mirna i pusta pred njima, a samo je slabi dim u daljini potvrđivao da se nešto užasno dogodilo.

– Vratimo se kući – reče Tecumseh s gorčinom u glasu.

XIII

Gusti su se oblaci dima vukli preko Tippecanoe kad su Te-

cumseh i njegovi ratnici izvlačili kanue na obalu. Rijeka je vrvjela od čamaca. Ratnici ujedinenih plemena povlačili su se u neredu. Zrak je bio pun krikova ranjenika i jaukanja žena.

Pugeshashenwa izide na obalu. Vlažnih je očiju promatrao kako dva Pottowatomija nose nekog ranjenika prema čamcu. Ratnikove su grudi bile crvene od krvi.

Dječak iznenada zastane.

— Jutarnje rumenilo! — po-
viče on, potrči i ubrzo nestane
u šumi.

Tecumseh i Dabrova glava
pogledaše prestrašeno za njim.

— Što mu se dogodilo? —
zapita Dabrova glava.

Tecumseh je tražio riječi.
Nije mogao odvratiti pogled od
ranjenika. Činilo mu se kao da
će ga njihovi krici zagušiti. Te-
žak mu se uzdah vinuo iz
grudi.

— Ostavi ga! Moj sin želi biti
sam. I za mene je sve to odviše
strašno. Srce mi je puno tuge i
bola...

Dabrova glava se uhvati za
čelo.

— Zašto se to moralo dogo-
diti? — zastenje. — Zašto nas
je kaznio Gospodar svih
stvari?

— Veliki duh više ne voli
svoju crvenu djecu — odgovori
tužno Tecumseh.

Oba su čovjeka hodala uz ri-
jeku. Ratnici u bijegu prolazili
su pokraj njih. Njihova su lica
bila puna straha. Niti jedan od
njih nije obraćao pažnju na
Tecumseha koji se vratio kući.
Nitko nije zastao da bi ga poz-
dravio.

Tecumseh krene prema
šumi. Dabrova glava slijedio
ga je zamišljeno. Iznenada ga
poglavica zadrži pokretom
ruke.

— Tiho! — naredi mu Tecum-
seh.

Oba su Shawneeja počela
pažljivo osluškivati. Iz šume je
do njih dopirala bijesna vika.
Čuli su se i pozivi u pomoć.
Neki je čovjek preklinjao da
mu poštede život.

— Tenskwatawa! — procijedi
Dabrova glava. — Zele ga nabo-
sti na kolac.

Tecumseh dohvati sjekiru.

— Moramo ga osloboditi —
reče tiho. — Još je pripadnik
našeg plemena.

— Moj brat ima pravo —
složi se s njim Dabrova glava.

Odsuljali su se dalje prema
šumi. Nakon kratkog vremena
otkriše čistinu. Sakrili su se
iza nekog gustog grma. Tecum-
seh je oprezno razmaknuo
grane.

— Tamo! — šapne.

Tenskwatawa je stajao prive-
zan za kolac. Strah mu se ocr-
tavao na licu a oči su užasnuto
promatrale stotinjak Hurona
koji su ga okružili.

— Nisam ja kriv za to! — vi-
kao je. — Gospodar života me
napustio...

Stari poglavica se podrug-
ljivo nasmije.

— A čija je to onda krivnja?
— zapita. — Možda Velikog
duha? Ne, Tenskwatawa, preva-
rio si nas! Tvoje čaranje ne va-
lja ništa — ironično će Huron.

Prorok je nastojao doći do
daha.

— Molio sam se za vas! —
prostenje. — Stajao sam na
brežuljku i...

– Jer si bio prevelika kukavica da se boriš s nama! – zagrmi poglavica Hurona.

Tenskwatawa pogne glavu. Znao je da ga ništa više ne može spasiti. Huroni će ga osuditi na dugotrajnu smrt, a stari će poglavica uživati u njegovim patnjama.

Poglavica zacijelo nije zabravio niti oprostio što ga je onoga dana osramotio pred ratnicima.

Huron je pljunuo na zemlju.

– Umrijet ćeš! – poviče on uz glasno odobravanje svojih ratnika. – Umrijet ćeš jer si našu braću poslao u smrt. Kriv si za to što su muškarci, žene i djeca pali pod mecima bijelaca. Tecumseh, tvoj brat, nije to želio. Kad bi sada bio ovdje...

– Ovdje je! – začu se istog trenutka iza Hurona.

A tada Dabrova glava položi lijevu ruku oko vrata starog poglavice i pred starčevim očima bljesne oštro sječivo ratne sjekire.

Tecumseh izide pred poglavicu Hurona. I on je držao ratnu sjekiru u ruci, ali njegove su ruke bile spuštene.

– Tecumseh! – začudi se poglavica.

Shawnee kimne. Njegove su oči bile vlažne, a činilo se da je nešto teško sputavalo njegovo tijelo. Kad je opazio da Huroni nisu dohvatili oružje, dao je prijatelju znak i Dabrova glava pusti Hurona.

Čarobnjakove su oči zasjale.

– Brate moj! – poviče on sretno. – Napokon si došao da me oslobodiš iz ruku tih prokletih davola!

– Šuti! – prekine ga Tecumseh.

– Tecumsehu... brate moj! – prestraši se Tenskwatawa. – Nećeš, valjda, dopustiti da me ti bijednici ubiju?

Tecumseh više nije gledao čarobnjaka.

– Vidim samo izdajicu – reče glasom koji nije bio njegov. – A to si ti, Tenskwatawa! Moj mi je sin sve ispričao.

– Tvoj sin? Taj...

Čarobnjak zašuti kad je osjetio na sebi tvrd Tecumsehov pogled.

– Tecumseh! – ponovi poglavica Hurona. – Vratio si se?

Trzaj je prošao čarobnjakovim licem.

– Da, vratio sam se – odgovori dršćućim glasom. – Vidim da je moje veliko djelo uništeno. Uzalud sam putovao Irokezima na istok, Siouxima na zapad i Seminolama na daleki jug! Sada više nema budućnosti za nas!

Zaškripavši zubima Huron je pokazao na Tenskwatawu.

– Taj pas! – reče bijesno. – Tvoj vlastiti brat je kriv za to!

– Znam! – odvrati Tecumseh. – I zato ga prezirem! Nikada nije postojao ratnik koji je našem narodu nanio veću štetu od njega.

– I zato mora umrijeti! – oštro će poglavica Hurona.

– Ne! – reče Tecumseh. – Moja mi krv govori da ne smijemo proliti njegovu.

Iz redova Hurona začu se bijesno mumljanje.

– Želiš tom psu sačuvati život? Tom prokletom izdajici?! Neka na kolcu pretrpi tisuću muka!

– Život će ga teže kazniti!

Poglavica Hurona pogleda Tecumseha kao da ništa ne razumije. Neki od njegovih ratnika držali su ruke na pojasu, ali ipak nisu izvlačili oružje. Previše su poštovali poglavicu ujedinjenih plemena. A on i nije bio kriv za njihov poraz!

– Život?! – začudi se stari poglavica.

Tecumseh spremi ratnu sjekiru za pojas.

– Protjerat ćemo ga iz plemena! – odgovori tvrdim glasom. – Lutat će šumama bez domovine i bez cilja. Čak će ga i životinje izbjegavati. Ako postoji teža kazna od ove, tada mi je reci, poglavico Hurona!

Svi su zašutjeli.

Tecumseh se okrene i pride svom bratu. Izvukao je nož iz pojasa i oslobodio ga.

Tenskwatawa je gledao u Tecumseha ništa ne shvaćajući.

Tada je, odjednom, shvatio značenje bratovih riječi.

– Brate moj! To ne možeš učiniti... ja... sve je bilo drugačije no što ti misliš! Ne vjeruj tom Huronu...

– Vjerujem svome sinu!

Tenskwatawa spusti ramena. Pogled mu je bio bez sjaja. Nekoliko je trenutaka zvjerao pogledom uokolo, a tada krene polaganim korakom prema rubu šume.

Huroni ga propustiše.

Nakon nekoliko koraka čarobnjak se još jednom okrene.

– Brate... – reče.

Tecumseh oštro odmahne. Nije poznao smilovanja. Preduboka je bila rana koju mu je zadao njegov izdajnički brat.

Tenskwatawa se ponašao uvijek poput nedorasla dječaka. A i sada se još nije vladao kao pravi muškarac i ratnik. Zašto nije krenuo visoko uzdignute glave u izgnanstvo? Spasio bi bar malo dostojanstva. Ovako je ostao samo prezir.

– Nisi više moj brat! – reče Tecumseh. – Odlazi i ne pojavljuj se više na lovištima Shawneeja! Idući put kad se sretne nemo – ubit ću te!

Tenskwatawa nije više ništa rekao. Pogledao je još jednom Hurone kao da traži pomoć od njih. Ali niti jedan se nije ni pomakao. Nijedan nije dohvatio oružje. Ni stari poglavica, koji ga je promatrao s podrugljivim smiješkom. Zar se tog trenutka prisjetio vatrometa, kad ga je Tenskwatawa osramotio? Je li sada uživao u osveti?

Čarobnjak je krenuo pogнутe glave. Tecumseh ima pravo, pomislio je kad je ostavio za sobom čistinu, život je za mene najveća kazna.

XIV

Pugeshashenwa je sopćući trčao kroz šumu. Oblaci dima su ga obavijali, tako da nije mogao daleko vidjeti. Kašljao je. Grane su ga udarale po licu trgajući mu kožu. Jedva je osjećao svoju ranu, iako se ponovno otvorila. Krv mu je tekla niz ruku.

– Jutarnje rumenilo! – doživao je neprekidno.

Nije bilo odgovora. Čuo je samo jecaje žena i jaukanje ranjenika koji su prolazili po-

kraj njega prema rijeci. To je sigurno bila užasna bitka.

Ali gdje je djevojka? Zar je postala žrtvom dugih noževa bijelaca? Pugeshashenwa se nije usudio ni da pomisli na to. Morala je živjeti. Gospodar života to nije smio učiniti. Što bi on bez Jutarnjeg rumenila?

– Jutarnje rumenilo, gdje si?

– Još je posvuda oko njega vladala tišina. Žurio je pokraj grmova punih trnja i ne osjećajući kako mu bodlje trgaju kožu. Tada je zastao na rubu velike doline, u kojoj je još jučer stajao sveti grad ujedinjenih plemenā. Sada su tu bile još samo spaljene kolibe i pougljenjeni balvani. Tu i tamo ležali su mrtvaci. Oblaci dima visili su u zraku.

Pugeshashenwa zasta. Promatrao je izgorjeli grad pod sobom. Suze su mu tekle niz lice. Kako je Veliki duh to mogao dopustiti?

– Jutarnje rumenilo – šapne. – Gdje si?

– Pomislio je da je više nikada neće vidjeti, da je mrtva. I srce mu se bolno stislo.

A tada ju je ugledao. Djevojka je klečala na zemlji pokraj neke mrtve žene. Jecala je. Njezino je vitko tijelo drhtalo.

Dječak joj pride i položi joj ruku oko ramena. Očajnički je pokušavao naći riječi kako bi je utješio, ali nije ih nalazio.

– Ne plaći! – reče napokon.

Pogledala ga je kao da ne vjeruje da bi to mogao biti on. Suze su joj ponovno navrle na oči, i ona se jecajući nasloni na njega.

– Pugeshashenwa! – jedva izgovori.

– Jutarnje rumenilo! – protisne on kroz grlo.

Privinula se uz njega i pustila da joj suze slobodno teku. Mladić ju je čvrsto stisnuo uza se.

Što bi joj mogao kazati da umanji njezinu bol? Zar je postojalo nešto što bi je moglo utješiti?

– Kasno sam stigao – reče nakon nekog vremena.

Pogledala ga je. Oči su joj bile otečene od plača, a na njezinu licu Pugeshashenwa opazi crvene crte.

– Ti nisi kriv za to! Učinio si sve što si mogao.

Odmahnuo je.

– Nisam! – odgovori. – Uletio sam bljedolikima u klopku poput djeteta.

– Bljedolikima!?

Pugeshashenwa joj ukratko ispriča što se dogodilo za vrijeme njegova putovanja. Pričao joj je o ona dva čovjeka i o traperu, o tome kako mu je uspjelo pobjeći, o medvjedu i o tome kako ga je njegov otac spasio na čudesan način.

Jutarnje ga je rumenilo promatrala kao da sve to ne može vjerovati.

– Ali sada si ovdje – reče tiho. – Gospodar života je slušao moje molitve i zaštitio te.

– Molila si za mene?

– Da! – kimne ona glavom.

Zahvalno joj se nasmiješio. Tada je pogledao mrtvu ženu i njegov je pogled ponovno postao ozbiljan. Zenina su leđa bila crvena od krvi. Vjerojatno ju je ubila sablja bljedolikih.

– Tvoja majka? – zapita dječak prigušenim glasom.

Djevojka kimne.

– Neki ju je vojnik izbo dugim nožem – odgovori mu i ponovno zaplače. – Bilo je... bilo je užasno...

Podupro ju je kad je pokušala ustati. Drhtala je, a on ju je oprezno odveo do ruba šume.

Oblaci dima postali su tanji pa su poput velova visili po drveću.

– Kako se to dogodilo? – zapita on nakon nekog vremena.

Zastala je i naslonila se sva iscrpljena na drvo. Teško je disala. Njezino je lice bilo crveno i natečeno. Držala je obje ruke pred očima.

A onda je počela pričati.

– Sunce je dva puta izašlo otkad se to dogodilo. Bljedoliki su logorovali nedaleko odavde, pokraj rijeke koju nazivaju Tippecanoa. S njima je bio general imenom Harrison.

Čvršće je stisnula oko sebe ogrtač od krzna. Pugeshashenwa nije osjećao hladnoću. Snijeg je padao u rijetkim pahuljicama, a zrak je bio siv i težak.

– Htjeli su nas napasti?

– Ne! – odgovori odlučno djevojka. – Neki su od njih došli u naš grad u posjet... Mislila sam da žele vidjeti što radimo dok tvoj otac boravi u zemlji močvara. Ali Tenskwatawa ih nije želio u gradu. Napao ih je i natjerao na njih ratnike. Zatim je naredio da ih otjeraju.

Skinula je ruke s lica.

– Te iste večeri okružili su logor. Nisu se uopće skrivali, kao da su željeli da ih dobro yidimo. Vjerojatno su nas htjeli

prestrašiti. Ali... – zašutjela je na trenutak... tada Tenskwatawa zapovjedi da ih napadnemo.

Oborila je tužno pogled prema zemlji. Još su se jednom pred njom odvijale slike te užasne borbe. Besmisleno ubijanje i pucanje, krici umirućih i ranjenih. Slike bitaka koja je od samog početka bila izgubljena za Indijance. Glasno je jecala.

– Gospodar života kaznit će Tenskwatawu! – reče poslije Pugeshashenwa, kad su se počeli spuštati prema rijeci.

Obala je sada bila pusta i prazna.

– Pobrinut će se za to da naš narod nađe novu domovinu, daleko od bljedolikih, gdje će moći živjeti u miru – reče napokon gledajući u daljinu.

– Gdje će to biti? – zapita tiho djevojka.

Stisnuo joj je ruku. Usprkos užasu koji je ležao za njim, ispunio ga je iznenada neki topao osjećaj zadovoljstva.

– Potražit ćemo tu zemlju – reče. – Nas dvoje zajedno!

Prvi se put i djevojka nasmiješila.

Zastala je načas s njim na obali. Siva je rijeka polagano tekla, a drveni su se otpaci njihali na valovima. Zrak je drhtao od hladnoće.

Izenada joj Pugeshashenwa jače stisne ruku.

– Što je? – zapita iznenađeno Jutarnje rumenilo.

Pokazao je bez riječi prema drugoj obali. Tecumseh, njegov otac i poglavica nekad ujedinjenih plemena, sjedio je na ne-

kom stablu naslonivši glavu na ruke.

Pred njim je plovio njegov kanu. Uništio ga je kamenjem. Rijeka je nosila čamac sa sobom. Vir ga je zahvatio i okrenuo nekoliko puta. Zatim je čamac nestao u dubini rijeke.

Pugeshashenwa i Jutarnje rumenilo nisu se ni pomakli. Usprkos zimi stajali su nepomično, nesposobni da jedno drugome nešto kažu ili pak doviknu Tecumsehu.

Iznenada pognuti lik poglavice oživi. U njegovu se pogledu pojavi onaj sjaj koji mu je još do prije nekoliko dana davao snagu. Skočio je i bijesno lupio nogom o zemlju.

Istog trenutka drhtaj prođe zemljom. Bijeli bi ga učenjaci mnogo godina poslije zapisali kao lagani zemljotres. Drhtanje se širilo zemljom sve dok nije stiglo do mora na jugu. Tišina je zavládala u selu Muskogeeja, udaljenom mnogo milja od Tippecanoe. Jednom je ratniku ispala lula iz usta, a jedan je rob prestrašeno ispustio vreću brašna. Svi su pogledali prema sjeveru. Tamo je prije nekoliko tjedana nestao u šumi Tecumseh sa svojim ratnicima.

Veliki se ratnik prestrašeno uhvati za grlo.

— Tecumseh! — bilo je jedino što je rekao.

KRAJ

Basil Deakin:

RAT RANČEVA

Ben Cartwright promeškoltio se pod dekom i okrenuo glavu na sedlu što ga je upotrebljavao kao jastuk. Nedaleko od njega njegova su dva sina, Hoss i Mali Joe, ležali pod svojim pokrivačima, utonuli u blaženi san pod noćnim prerijskim nebom.

Ben diže glavu sa sedla a njegove se nosnice počеше širiti. Polako je otvorio oči. Sljedećeg trenutka bacio je sa sebe deku, skočio na noge i zagledao se u mračnu dolinu. Odsjaj vatre osvijetljavao je nebo iza obrisa niskog brežuljka.

Hoss, Joseph! – pozvao je oštro, a onda se sagnuo i prodrmao sinove. – Čini se da se ondje prijeko zbilo nešto. Popnimo se na konje da vidimo što je posrijedi. Možda se zapalila šuma.

Hoss i Mali Joe skočiše kao opareni. Njihove su oči bile širom otvorene dok su zurili u smjeru iz kojega je dolazio odsjaj vatre.

Tri Cartwrighta nisu dobro poznavala ovaj kraj i zato su morali biti oprezni. Ako je zaista izbio šumski požar, plamen se mogao naglo proširiti preko padine brežuljka i uhvatiti ih u zamku. Opori

vonj zapaljena drveta ispunjavao im je nosnice dok su jurili prema svojim konjima koji su mirno pasli i počeli ih žurno sedlati.

Cartwrightovi su se vraćali kući na svoju rodnu Ponderosu poslije napornog puta u daleki Teksas, gdje je Ben obavio velik stočarski posao. Napravili su logor za tu noć u otvorenoj preriji jer im je trebalo još tri dana da stignu do svog ranča. U ovom kraju nikad prije nisu bili.

Predvođeni Benom, požurili su uz travnatu padinu brežuljka. Nakon nekoliko trenutaka u punom su galopu izbili na sljeme brežuljka i naglo zaustavili konje.

Dolje, u ravnici s druge strane padine, ugledali su strašan prizor. Gorjela je velika brvnara, zahvaćena bijesnim plamenom. U odsjaju pomahnitalog požara mogli su vidjeti likove muškarca, žene i njihove djece u očajničkom pokušaju da kantama vode ugase taj pakao.

– Za mnom, momci! – povika Ben i potjera konja niz padinu.

Kad su se stuštili do podnožja, skočili su s konja i potrčali prema

bunaru iz kojega je muškarac uzimao vodu. Hoss u punom zaletu dohvati jedno vedro i podmetne ga pod cijev. Dok je žurio s njim prema zapaljenoj brvnari, mali Joe brzo je ponudio drugu posudu.

Trijesak je natjerao Bena da se okrene prema brvnari. Njen se krov nagnuo i plameni je mlaz prokuljao prema nebu. Sljedećeg trenutka drveni se zidovi sruše i nestadoše iza zastora pomahnitale vatre.

Muškarac ispusti praznu vedricu, a njegova žena i djeca priviše se uza nj glasno ridajući. Ben im polako pride, pun osjećanja za nevolju što ih je snašla.

— Veoma mi je žao — rekao je, a oni se kao po komandi okrenuše prema njemu. Muškarčeve oči bile su pune bijesa.

— Brace je to učinio — povika on, a njegova žena samo nijemo kimnu. Djeca su i dalje plakala privijajući se uza nju. — On i njegovi revolveraši. Brace je odlučio protjerati sve male rančere iz ovog kraja. On je potpalio moju kuću.

— Ne razumijem vas — uzvрати Ben zbunjeno. — Tko je taj Brace i zašto vas želi uništiti vatrom?

— Brace je vlasnik ranča »Y« — reče čovjek gušeći se od gnjeva. — Naumio je da čitav ovaj kraj prisvoji za sebe. Kad smo mi, mali rančeri, odbili da mu prodamo naše posjede, zaprijetio je da će već naći načina da nas protjera silom. Nisam prvi mali rančer čije je imanje spalio. Pretprošle noći takvu je sudbinu doživio Mike Swaine. Brace je udesio i njega.

— Imate li dokaza za to? — upita Hoss.

Muškarac odmahnu glavom.

— Ne, Brace je isuviše lukav da bi ostavio iza sebe takve tragove. Spavali smo kad je skupina jahača iznenada opkolila brvnaru i bacila zapaljene baklje na krov, a onda odjahala prije nego što sam uspio nanišanići na bilo koga od njih. Siguran sam da su to bili Braceovi ljudi, oni isti koji su napali ranč Mikea Swainea.

Rat rančeva! Ben je osjećao kako ga preplavljuje simpatija za tog čovjeka i ostale male rančere naseljene u prostranoj preriji. Ovo nije bilo prvi put što je imao priliku da prisustvuje surovosti i bezobzirnosti rančerskog rata te velikoj nevolji i patnji koje mogu snaći male ljude izložene bijesu uzurpatora punih pohlepe i zla. Taj je Brace, očigledno, bio još jedan od surovih velikih stočara koji se nisu ustručavali ni od kakvih podmuklih sredstava kako bi protjerali male rančere s područja koja su htjeli prisvojiti isključivo za sebe.

— Gdje se nalazi Braceov ranč? — upitao je, a farmer pokaza rukom prema istoku, preko padine niskog brežuljka.

— Ranč »Y« ondje je prijeko, s druge strane prerije. Namjeravate li posjetiti Bracea, upozoravam vas da možete lako nastradati. Brace najprije puca, a tek onda postavlja pitanja.

— Navikli smo voditi brigu o sebi — uzvratio je Ben mirno, penjući se na konja.

— Proći ćete pokraj napuštene kolibe — objasni im farmer. — Tim Loder i njegova obitelj stanovali su ondje, ali nedavno su se odselili iz ovog kraja, kad im je Brace počeo prijetiti.

Tri Cartwrighta mahnuse i odjahase, ostavivši muškarca i njegovu ženu da spasavaju ono što se još moglo spasiti iz brvnare koja je sad bila samo obično zgarište.

— Što namjeravaš uraditi, tata? — upita Mali Joe. — Ako je taj Brace zaista tako gadan tip kako kaže onaj čovjek, ništa nećemo uspjeti uvjeravanjem i lijepim riječima.

Ben nije ništa odgovorio. Nakon četvrt sata izbili su na sljeme drugog brežuljka i ispod sebe ugledali napuštenu brvnaru Tima Lodera. Prozori su se svjetlucali na mjesecini. Ne zastajući Ben potjera svog dorata prema njoj.

Sjahao je i ušao kroz otvorena vrata. Brvnara je bila gotovo prazna. Od namještaja ostao je samo sanduk i petrolejka. Prozor je bio

zastrt starim pohabanim zastorom. Ben se okrene prema sinovima, a njegove su oči čudno svjetlucale.

— Momci, imam ideju!

Brzo im je iznio svoj plan. Hoss se nasmijao od zadovoljstva a Mali Joe nekoliko puta kimnuo, zahvaćen oduševljenjem.

— Neka bude tako, tata — reče Hoss naposljetku. — Ja i Mali Joe krenut ćemo u najbliži grad da nabavimo potrebne stvari

Kad su njegovi sinovi odjahali u kasu, Ben se i sam pope na konja i produži prema ranču »Y«.

Dok se približavao zatvorenim vratima, neki muškarac naoružan puškom pojavi se iza velikog drveća. Pogledao je Bena i ružno se nacerio.

— Što tražite ovdje? — obrecnuo se.

— Htio bih razgovarati s čovjekom po imenu Brace — uzvрати Ben.

— On je gazda ranča — objasnio je stražar. — Hej, Red! — viknu on zatim a sljedećeg trenutka pojavi se još jedan muškarac s puškom. — Odvedi ovog čovjeka u kuću.

Muškarac lica tvrdoga kao suncem osušena stijena pojavi se na pragu kuće kad su se približili Ben i njegov sprovodnik. Zagledao se oštro u Bena. Njegove oči bile su pune sumnjičavosti.

— Jeste li vi gospodin Brace? — zapita Ben ljubazno, a muškarac potvrdi kratko kimnuvši. — Ja sam Benjamin — doda Ben, ne objašnjavajući da je to njegovo ime, a ne prezime. Nije želio da taj Brace sazna kako je on od Cartwrightovih, koji posjeduju najveći ranč na ovom dijelu Zapada.

— Dakle, što želite? — zapita Brace mrgodno.

— Stigao sam u ovaj kraj s jednim stadom — reče Ben blagim glasom, ali pomno prateći kakvu će reakciju izazvati ta njegova drska tvrdnja. Ono što je vidio nije ga razočaralo. Brace se odjednom trgnuo i upiljio prodoran pogled u Benove oči. — Odlučio sam se smjestiti u ovoj praznoj brvnari, ondje

iza brežuljaka — produži Ben. — Kako smo sad postali susjedi, mister Brace, smatrao sam da je ispravno ako vam kažem dobar dan i upitam vas kako ste. Moram priznati kako mi se ovaj kraj veoma sviđa i kako sam odlučio...

Ali Brace nije dao Benu priliku da završi rečenicu. Prekinuo ga je glasom punim gnjeva:

— Za vas će biti bolje da se odmah odselite iz ovog kraja! Odlučio sam da preuzmem taj ranč za moju stoku. U ovom kraju nema dovoljno trave za druga stada osim mojih. Citavo ovo područje bit će pripojeno ranču »Y«.

Ben je odglumio kao da ga je ta izjava veoma neugodno iznenadila. Zurio je u Bracea s izrazom čovjeka koji ne može povjerovati svojim ušima. Onda se i na njegovu licu pojavi izraz vješto glumljena bijesa.

— Mister — povikao je — kako rekoh, odlučio sam se naseliti ovdje i ne pada mi na um da odem samo zato što vi to kažete. Moje stado napasat će se na ovim ispasištima zajedno sa stadima svih drugih rančera.

Brace zahihoće tvrdim, podrugljivim smijehom.

— Uskoro neće biti nikakvih »drugih« rančera u ovom kraju — procijedio je i već sljedećeg trenutka Ben ugleda nekolicinu ljudi s revolverima, koji su im polako prilazili iz susjedne zgrade. — Slušajte, Benjamine, kidajte iz ovog kraja, kako sam vam već rekao... i gledajte da to učinite još prije zalaska sunca. A sad se gubite!

Okrenuo se i ušao u zgradu. Ben slegnu ramenima, uzjaha konja i polako se zaputi prema vratima ranča. Trenutak nakon toga izjahao je iz prostranog dvorišta i krenuo u otvorenu preriju, a podrugljiv smijeh revolveraša odjekivao je u njegovim ušima.

Otprilike nakon pola sata, kad je stigao do napuštene brvnare, sjahao je i sjeo na prag da prička povratak Hossa i Malog Joea. Kad su oni napokon ugalopirali, noseći svaki po burence baruta i tri topa-

te, on polako ustade i osmjehnu se.

— Brace je zagrizao mamac — objasnio je vadeći iz džepa veliki starinski sat. — Nemamo još mnogo vremena, momci, zato odmah prionimo na posao.

Počeli su kopati i radili su marljivo sve dok im se nije učinilo da će im popucati kralješnice. Do zalaska sunca ostalo im je samo nekoliko sati da završe svoje pripreme.

— Dobro je, momci — reče Ben napokon. — Sad počnite dovlačiti suhu travu i granje. Nemamo mnogo vremena. Sunce tek što nije zašlo.

Požurili su u obližnji šumarak i stali dovlačiti suho granje i suncem isprženu travu, polazući ih duž plitkog jarka koji su iskopali. Onda su otvorili burad i počeli sipati eksploziv preko granja. Na kraju je svaki od njih dohvatio po pun naramak suhe trave. Pažljivo su njome pokrili granje, prikrivajući tako svoje ratno lukavstvo.

Ben se odmače malo u stranu, odmjeravajući kritičkim pogledom jarak.

— Mislim da oni po mraku neće zapaziti što je posrijedi — osmjehnuo se zadovoljno. — A sad prijedimo na zadnji dio mog plana.

Ušao je u brvnaru. Hoss i Mali Joe napregnuto su ga promatrali kad je dohvatio oba prazna bureta baruta i postavio ih na sanduk ispred prozora. Na vrh gornjeg burenceta stavio je probušeni lonac pomalo ispupčenih bokova. Na kraju je stavio petrolejku na pod, tako da se burad na sanduku našla između prozora i svjetiljke. Upalio je petrolejsku svjetiljku, prišao prozoru i pomno navukao pohabani zastor.

U međuvremenu sunce je već zašlo za zapadne padine prerije. Noć se spuštala. Ben, Hoss i Mali Joe požuriše van. Odmakli su se nekoliko koraka od brvnare a onda se okrenuli i počeli kritički odmjeravati prozor.

— Dobro je, tata — osmjehnuo se Hoss pun divljenja. — Svjetiljka baca sjenu bureta i lonca na onaj za-

stor tako da se stječe dojam kako neki čovjek zaista sjedi u brvnari, nagnut nad stolom i ledima okrenut prozoru.

Mali Joe veselo se nasmije. Ovo će zacijelo moći svakoga obmanuti, mislio je. Neka ih, neka samo povjeruju da je ona sjena iza zastora sjena nekog čovjeka... A kad saznaju istinu, bit će već prekasno.

— Hajdemo, momci — pozva ih Ben.

Uzjahali su konje i krenuli prema drveću koje je raslo na padinama brežuljka. Ondje su sjahali, sapeli noge životinjama da ne pobjegnu, i pješice se žurno vratili natrag. Ali nisu se vratili do kolibe nego su zastali na udaljenosti od stotinjak metara i prikrili se u guštiku.

— Baš zgodna stvarčica — nasmija se tiho Mali Joe, zureći kroz tamu prema nejasno osvijetljenom prozoru. — A i mirno je — doda on odjednom ozbiljnim glasom.

— Ah, mirno... ali ne zadugo, kako mi se čini — promrmlja Hoss kad su se mračni nejasni obrisi grupice konjanika pojavili s njihove lijeve strane. — Tata, čini se da je onaj kojot Brace zaista odlučio održati riječ. Eno njegovih revolveraša.

Tri Cartwrighta priljubiše se uza zemlju kad su konjanici u kasu promakli pokraj njih. Benove oči sjevnuše. Jahače je predvodio Brace osobno. Mogao je nejasno nazrijeti grube, okrutne crte njegova lica i čuti zapovjednički ton njegova glasa dok je izdavao kratka naredenja svojim najamnicima.

— Benjamin nije poslušao moju zapovijed — govorio je zlobno. — Uselio se u ovu brvnaru. Sad ću mu dokazati da je učinio veliku pogrešku. Dobro, momci... vi znate što trebate raditi.

Stupio je malo u stranu i pustio svoje revolveraše da produže, a onda im se pridružio na začelju.

Na Benovim usnama pojavi se izraz turobna zadovoljstva. Brace će biti prvi koji će osjetiti posljedice onoga što je trebalo uslijediti i prvi će se naći u smrtonosnoj zamci.

Trenutak poslije toga tri nevidljiva promatrača vidjela su kako jačajući zastaju i kako jedan od njih pripaljuje šibicu. Baklja natopljena petrolejom buknu u noći, a zatim još nekoliko drugih. Ljudi skočiše s konja i potrčaše prema brvnari. Kad su prišli dovoljno blizu, svaki od njih zavitlao je plamteću baklju prema kolibi. Nekoliko bakli palo je na krov, a ostale u podnožje drvenih zidova brvnare.

Iza njih, Brace je i sam sjahao i produžio pješice, zaniyeto promatrajući taj prizor, usana razvučenih u svirepi osmijeh. Bio je toliko zanesen onim što je vidio da nije opazio tri nećujne sjene koje su iskočile iz mraka, potrcale prema kolibi, a onda se isto tako nećujno bacile na tlo pokraj kružnog pojasa suhe trave.

Ben oprezno kresnu šibicu, zaklanjajući slabašan plamen tijelom, a zatim pripali fitilj pokraj jarka. U međuvremenu je Hoss brzo otpузao ulijevo i učinio to isto. S desne strane, iza brvnare, mali Joe pripaljivao je treći fitilj.

Odjednom s potmulim praskom jedan vatreni zid buknu duž uzanog jarka koji je opkoljavao brvnaru. Crveni plamen munjevito se širio u krugu. Suho granje i trava, posuti barutom, buktali su sve jače, stvarajući neprohodan vatreni bedem.

Unutar tog bedema, na jasno obasjanom krugu, nalazili su se Brace i njegovi revolverašipalikuće. Samo uzani otvor u vatre-nom zidu bio je ostavljen za bijeg iz te vatrene zamke. Zahvaćeni iznenadnim užasom, ni Brace ni njegovi revolveraši nisu došli na pomisao da im ne prijete nikakva stvarna opasnost ostanu li mirno na svojim mjestima. Vatre-ni krug nije mogao dugo trajati, a najgore što im se moglo dogoditi bilo je da se nadišu neugodnog dima i osjete vrućinu na svojoj koži.

Ali Brace je prvi podlegao panici. Ispustivši prestravljen krik, potrcao je prema uzanom prolazu u vatre-nom krugu.

Videći što radi njihov gazda, i ostali pojuriše za njim kao preplašene životinje.

Iz tame, izvan vatre-nog kruga, prasnu nekoliko zaglušujućih pucnjeva i meci počеше zujati iznad njihovih glava. Brace viknu od straha i zastade kao skamenjen. Ostali naleyše na nj kao uspaničeno krdo goveda i oboriše ga na zemlju. Sljedećeg trenutka valjali su se jedni preko drugih, nemoćno mlatarajući rukama i nogama, panično se nastojeći pribрати od čuda što ih je snašlo.

— Ustajte! — zagrmi Benov glas iz tame. — I odbacite pojase s revolverima. Udesit ću svakoga od vas koji to ne učini.

Počeshе se uspravljati na noge, više nego spremni da poslušaju Benovo naređenje. I Brace se uspravio na koljena, skriven iza onih koji su to učinili prije njega. Opresno je izvukao revolver i nanišanio između nogu svojih revolveraša na Bena.

U odsjaju plamena Hoss je ugledao svjetlucanje metala upravo u trenutku kad se Brace spremao povući obarač. Ispustio je krik upozorenja i naglo gurnuo ramenom Bena u stranu... a onda poletio naprijed kao razbješnjeni bizon. Upao je u gomilu revolveraša i odbacio ih ulijevo i udesno, stvorivši se pred Braceom koji se spremao opaliti ponovo. Sljedećeg trenutka stmolglavio se na vodu bande, udarivši ga nemilosrdno koljenima u grudi. Ovaj se zatetura unazad, kao da ga je neka pobješnjela mazga mlatnula kopitima, a onda se opruži na leđa i ostade nepomično ležati.

Mali Joe viknu od oduševljenja, a Ben se veselo nasmiya, dok je, mašući svojim koltom, naređivao razoružanim revolverašima da se popnu na konje.

Videći da se napola ošamućeni Brace polako uspravlja na noge, Ben mu podviknu:

— Penjite se i vi na konja! Ovo nije bilo onako kako ste zamišljali, ali to je vaša pogreška. Niste navikli na takvu vrstu dobrodošlice u

svojim dosadašnjim noćnim pot-
hvatima.

— Što namjeravate sad uraditi?

— zapitao je Brace stisnuta grla,
bacajući uplašene poglede prema
vatrenom krugu koji je polako je-
njavao.

— Oslobodit ću ovaj kraj od vas
i vaših revolveraša — uzvratio je
Ben ozbiljnim glasom. — A postoji
samo jedan način da to učinim, go-

spodine. Odvući ću vas i ove vaše
najamnike do najbližeg šerifa. A
sad na konja, Brace!

Bacivši posljednji pogled na na-
puštenu i sad već napola izgorjelu
kolibu što im je poslužila zato da
namame u zamku i poraze čovjeka
koji je počeo surov rančerski rat,
Ben i njegovi sinovi potjeraše svoje
zarobljenike prema najbližem za-
tvoru.

U PRIPREMI:

Frank Callahan:

OSVETA ZA ALEKSANDRU

SPECIJALNI:
LASO

**specijalne pusto-
lovine specijalnih še-
rifa i specijalnih zlo-
činaca kao i specijal-
nih kauboja koji pucaju
iz specijalnih pištolja
u specijalnim dvobojima
naći ćete u specijalnom
izdanju tjednika laso
koji donosi dva specijal-
na western-romana**